

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά

Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας

Τμήμα Λογιστικής

Πτυχιακή Εργασία

με θέμα: «ΙΔΡΥΣΗ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ-ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ
Ε.Π.Ε. ΒΑΣΕΙ Ε.Γ.Λ.Σ.»

των φοιτητών: ΠΑΠΠΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ & ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Α.Μ: 12525, 13234

Επιβλέπων/Επιβλέπουσα: κ. Γ.ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ

Αθήνα 2013

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

| | |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| | 6 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο | |
| | 7 |
| 1. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.) | 7 |
| | 7 |
| 1.1. Γενικά για την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης | 7 |
| | 7 |
| 1.2. Το νομικό πλαίσιο της Ε.Π.Ε | 7 |
| | 7 |
| 1.3. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της Ε.Π.Ε σε σχέση με τις υπόλοιπες εταιρείες | 8 |
| | 8 |
| 1.4. Προϋποθέσεις ίδρυσης- διαδικασίες ίδρυσης - δικαιολογητικά και ολοκλήρωση εγγραφής προϋποθέσεις ίδρυσης | 11 |
| | 11 |
| 1.4.1. Διαδικασίες ίδρυσης (Ε.Π.Ε.) | 13 |
| | 13 |
| 1.4.2. Δικαιολογητικά (απαιτούμενα για την εγγραφή Ε.Π.Ε.) | 16 |
| | 16 |
| 1.4.3. Ολοκλήρωση εγγραφής/ καταβολή συνδρόμων Ε.Π.Ε. | 17 |
| | 17 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2Ο | |
| | 19 |
| 2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕ | 19 |
| | 19 |
| 2.1. Προέγκριση επωνυμίας | 19 |
| | 19 |
| 2.2. Σύμβαση σχεδίου καταστατικού | 20 |
| | 20 |
| 2.3. Δικηγορικός σύλλογος | 20 |
| | 20 |
| 2.4. Συμβολαιογράφος | 21 |
| | 21 |
| 2.5. Επιμελητήριο | 22 |
| | 22 |
| 2.6. Δ.Ο.Υ. έδρας | 22 |
| | 22 |
| 2.7. Ταμείο νομικών και ταμείο πρόνοιας δικηγόρων | 22 |
| | 22 |
| 2.8. Πρωτοδικείο | 23 |
| | 23 |
| 2.9. Εθνικό τυπογραφείο | 23 |
| | 23 |
| 2.10. Επιμελητήριο | 23 |
| | 23 |

| | |
|-----------------------------------------------------------|----|
| 2.11. Δ.Ο.Υ. έδρας | 23 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30 | |
| | 24 |
| 3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΕ | |
| | 24 |
| 3.1. Σύγκληση συνελεύσεως | |
| | 24 |
| 3.2. Αρμοδιότητες Συνελεύσεως των Εταίρων. Λήψη Αποφάσεων | 26 |
| 3.2.1. Αρμοδιότητες της Συνελεύσεως των Εταίρων | 26 |
| 3.2.2. Λήψη αποφάσεων-δικαίωμα ψήφου | 26 |
| 3.2.2. Ευθύνη εταίρου | |
| | 28 |
| 3.3. Μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων | 29 |
| 3.3.1. Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου της ΕΠΕ εν ζωή | 29 |
| 3.2.3. Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου αιτία θανάτου | 30 |
| 3.2.4. Διαδικασία μεταβίβασης εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ | 32 |
| 3.2.4.1. Απόφαση συνελεύσεως εταίρων | 32 |
| 3.2.4.2. Τροποποίηση καταστατικού | 32 |
| 3.2.4.3. Επιμελητήριο | |
| | 33 |
| 3.2.4.4. Δημοσίευση περιλήψεως στο Φ.Ε.Κ. | 33 |
| 3.2.4.5. Μεταβολή στην εφορία | |
| | 34 |
| 3.3. Κατάσχεση εταιρικού μεριδίου | 34 |
| 3.4. Έξοδος και αποκλεισμός εταίρου από την εταιρία | 34 |
| 3.5. Συμπληρωματικές Εισφορές Εταίρων | 37 |
| 3.6. Τροποποίηση καταστατικού ΕΠΕ | 42 |
| 3.7. Λογιστικές εγγραφές αύξησης κεφαλαίου | 45 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο | |
| | 46 |

| | |
|------------------------------------------------------------------|----|
| 4. ΜΕΙΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕ | 46 |
| 4.1. Διαδικασία μείωσης εταιρικού κεφαλαίου | 48 |
| 4.1.1. Απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων | 48 |
| 4.1.2. Δημοσίευση περιλήψεως της απόφασης μείωσης του κεφαλαίου. | 48 |
| 4.1.3. Σύνταξη της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης. | 48 |
| 4.1.4. Θεώρηση και δημοσίευση της συμβολαιογραφικής πράξης. | 49 |
| 4.2. Λογιστικές εγγραφές μείωσης εταιρικού κεφαλαίου | 49 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50 | |
| | 51 |
| 5. ΑΥΞΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕ | 51 |
| 5.1. Διαδικασία αύξησης κεφαλαίου | 51 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 60 | |
| | 54 |
| 6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕ | |
| | 54 |
| 6.1. Διορισμός διαχειριστών | |
| | 54 |
| 6.2. Δημοσιότητα διορισμού διαχειριστών | 55 |
| 6.3. Αρμοδιότητες διαχειριστών. | 55 |
| 6.4. Αμοιβές διαχειριστών ΕΠΕ | |
| | 56 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 70 | |
| | 58 |
| 7. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΕ | |
| | 58 |
| 7.1. Φορολογία εισοδήματος | |
| | 58 |
| 7.1.1. Εκπτώσεις από το φόρο | |
| | 59 |
| 7.1.2. Προκαταβολή του φόρου | |
| | 61 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 80 | |
| | 63 |
| 8. ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ | |
| | 63 |

| | |
|--------------------------------------------------------------|----|
| 8.1. Διάθεση κερδών | 63 |
| 8.2. Τακτικό αποθεματικό | 64 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 90 | 66 |
| 9. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕ | 66 |
| 9.1. Υποχρεωτικός έλεγχος ΕΠΕ | 66 |
| 9.2. Ποινικές διατάξεις | 67 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 100 | 69 |
| 10. ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε | 69 |
| 10.1. Υποχρεώσεις του ν 3190/1955 | 72 |
| 10.2. Ειδικότερα για την εκκαθάριση της Ε.Π.Ε. | 72 |
| 10.3. Φορολογικές και λοιπές υποχρεώσεις κατά την εκκαθάριση | 74 |
| 10.4. Η λογιστική της εκκαθάρισης της Ε.Π.Ε. | 76 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 110 | 82 |
| 11. ΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. | 82 |
| ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ | 85 |
| Ελληνική Βιβλιογραφία | 85 |

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο θεσμός της Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) εισήχθη στην Ελλάδα με τον Νόμο 3190/1955, προκειμένου να υπάρξει ένας τύπος εταιρίας που να προσφέρεται σε μεσαίες κυρίως επιχειρήσεις, για τις οποίες τόσο η μορφή της προσωπικής εταιρίας όσο και της κεφαλαιουχικής (Α.Ε.) παρουσιάζουν σοβαρά μειονεκτήματα.

Πράγματι, το απεριόριστο της ευθύνης των ομμορύθμων εταίρων στις προσωπικές εταιρίες, καθώς και η εξάρτηση της τύχης των επιχειρήσεων που έχουν περιβληθεί τύπο Ο.Ε. ή Ε.Ε. από τα πρόσωπα των εταίρων, αποτελούν σοβαρά αντικίνητρα για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας σε περιπτώσεις που η εταιρία προβλέπεται να έχει διαστάσεις οι οποίες θα ξεπερνούν αισθητά το μικρό μέγεθος.

Αλλά και ο τύπος της Α.Ε. μπορεί να μην είναι ο ενδεδειγμένος, όχι μόνο επειδή το ελάχιστο όριο κεφαλαίου που επιβάλλει ο νόμος είναι κατά πολύ υψηλότερο από εκείνο των προσωπικών εταιριών, αλλά ακόμη επειδή η Α. Ε. έχει δομή προσανατολισμένη στην εξυπηρέτηση των μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεων και υπόκεινται σε έντονο κρατικό έλεγχο και εποπτεία που αποβλέπουν στην προστασία των πιστωτών και των μετόχων της μειοψηφίας.

Αυτές τις περιπτώσεις όπου καθίσταται αισθητή η ανάγκη να υπάρξει ένας ενδιάμεσος τύπος εταιρίας που να μπορεί να παρεμβληθεί μεταξύ προσωπικών και Α.Ε., θέλησε να εξυπηρετήσει ο νομοθέτης, εισάγοντας το θεσμό της ΕΠΕ στην οποία αμβλύνεται, χωρίς όμως και να εξαφανίζεται, το προσωπικό στοιχείο, ενώ ταυτόχρονα ο κεφαλαιουχικός χαρακτήρας δεν είναι ιδιαίτερα έντονος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

1. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.)

1.1. Γενικά για την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης

Ο θεσμός της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εισήχθη στην Ελλάδα με το νόμο 3190/1955, προκειμένου να υπάρξει ένας τύπος εταιρείας που να προσφέρεται σε μεσαίες κυρίως επιχειρήσεις για τις οποίες τόσο η μορφή της προσωπικής εταιρείας όσο και της κεφαλαιουχικής (ανώνυμη εταιρεία) παρουσιάζουν σοβαρά μειονεκτήματα.

Το απεριόριστο της ευθύνης των ομορρύθμων εταιρειών στις προσωπικές εταιρείες καθώς και η εξάρτηση των Ο. Ε και Ε. Ε από τα πρόσωπα των εταίρων,

αποτελούν αντικίνητρα για την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αλλά και ο τύπος της Α. Ε εκτός από το ελάχιστο όριο κεφαλαίου που επιβάλλει

ο νόμος το οποίο είναι το μεγαλύτερο που απαιτείται για τη σύσταση της σε σχέση με αυτό των άλλων εταιρειών, έχει και δομή τέτοια προσανατολισμένη στην εξυπηρέτηση μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεων και υπόκειται σε έντονο κρατικό έλεγχο που αποβλέπουν στην προστασία των πιστωτών και των μετόχων της μειοψηφίας.

Για αυτές τις περιπτώσεις καθίσταται αναγκαία η ύπαρξη μιας ενδιάμεσου τύπου εταιρείας που να μπορεί να παρεμβληθεί μεταξύ προσωπικών και Α. Ε . Έτσι θεσπίστηκε η Ε.Π.Ε στην οποία αμβλύνεται χωρίς όμως να εξαφανίζεται το

προσωπικό στοιχείο ενώ ταυτόχρονα ο κεφαλαιουχικός χαρακτήρας δεν είναι ιδιαίτερα έντονος. (Λεοντάρης, 2003)

1.2. Το νομικό πλαίσιο της Ε.Π.Ε

Οι Βασικές νομικές διατάξεις ορίζονται στο Θεσμικός Νόμος Περί ΕΠΕ 3190/1955. Για την νόμιμη ίδρυση ΕΠΕ απαιτούνται:

α. Καταστατικό, που πρέπει υποχρεωτικά να έχει συμβολαιογραφικό τύπο, στο οποίο περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τα ιδρυτικά μέλη, η εταιρική επωνυμία, ο σκοπός, η έδρα, η διάρκεια, το ποσό και ο τρόπος καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου, το ύψος της μερίδας συμμετοχής,

β. Καταβολή στην Εφορία του αναλογούντος φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου (1% επί του κεφαλαίου).

γ. Καταβολή (μέσω Εθνικής Τράπεζας) των αναλογούντων δικαιωμάτων Ταμείου Νομικών (0,5% επί του κεφαλαίου).

δ. Προεγγραφή στο Επιμελητήριο και λήψη σχετικής βεβαίωσης.

ε. Κατάθεση του καταστατικού στο Πρωτοδικείο Ηρακλείου για καταχώρηση στο Μητρώο Ε.Π.Ε.

στ. Δημοσίευση περίληψης του καταστατικού στο ΦΕΚ (αφού έχουν καταβληθεί τα τέλη δημοσίευσης). Όλες οι παραπάνω διατυπώσεις απαιτούνται και σε κάθε τροποποίηση του καταστατικού, καθώς και για κάθε πράξη σχετική με τη διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρίας. Για την σύσταση ΕΠΕ απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο 4.000 ευρώ (Ν.2842/2000, από το οποίο το % τουλάχιστον πρέπει να έχει καταβληθεί σε μετρητά). Σύμφωνα με το άρθρο 43Α του Ν. 3190/1955 επιτρέπεται η ίδρυση ΕΠΕ από ένα πρόσωπο (μονοπρόσωπη ΕΠΕ).

1.3. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της Ε.Π.Ε σε σχέση με τις υπόλοιπες εταιρείες

Οι ΕΠΕ αποτελούν μικρότερο ρίσκο για τον επιχειρηματία, διότι οι ευθύνες για ζημιές, βλάβες, απώλειες, φόρους ή δικαστικές διαμάχες περιορίζονται στα κεφάλαια της ίδιας της επιχείρησης (Παπαδάτου, 2004).

. Οι εταιρείες μπορούν να συλλέξουν κεφάλαια με την πώληση μετοχών. Οι πιστωτές έχουν μεγαλύτερη έφεση στον δανεισμό εταιρειών από ό,τι σε ιδιώτες, ατομικές επιχειρήσεις ή συνεταιρισμούς.

. Αντίθετα από τις ατομικές επιχειρήσεις και τους συνεταιρισμούς, όπου οι δραστηριότητες μπορεί να διακοπούν από τον θάνατο ή την πτώχευση ενός ιδιοκτήτη, οι εταιρείες δεν επηρεάζονται από τέτοια συμβάντα, διότι η λειτουργία τους συνεχίζεται ανεξάρτητα από το τι συμβαίνει στον κάθε μέτοχο προσωπικά

. Αφού οι μέτοχοι (ιδιοκτήτες) δεν διοικούν προσωπικά την επιχείρηση, η ιδιοκτησία μπορεί να αλλάξει ιδιοκτήτη με την αγορά και την πώληση μετοχή χωρίς να επηρεάζονται οι καθημερινές λειτουργίες της επιχείρησης.

Μειονεκτήματα

. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου κάποιος φορολογείται περισσότερο από μία φορά για το εισόδημα που έλαβε από μια επιχείρηση.

. Λειτουργώντας ως νομική οντότητα η επιχείρηση πληρώνει φόρο εισοδήματος για τα χρήματα που κέρδισε. Επιπρόσθετα οι μέτοχοι πληρώνουν και φόρο εισοδήματος για τα μερίσματα τα οποία πήραν από την επιχείρηση. Οι εργαζόμενοι που είναι και μέτοχοι πρέπει φυσικά να πληρώσουν φόρο εισοδήματος για τους μισθούς τους και έτσι φορολογούνται μία ακόμη φορά

. Μια εταιρεία υπάγεται σε σειρά νόμους, οι οποίοι δεν ισχύουν για τις ατομ. επιχειρήσεις και τους συνεταιρισμούς. Παραδείγματα διαφορών είναι η υποχρέωση για διατήρηση βιβλίων, για συνελεύσεις του διοικητικού συμβουλίου και για την ύπαρξη ενός απαιτούμενου αριθμού συνελεύσεων του συμβουλίου αυτό.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΠΕ (1) :

- . Οι ΕΠΕ (μαζί με τις ΑΕ) ως μορφές κεφαλαιουχικών εταιριών εκπροσωπούν το 1/3 των εταιριών στην Ελλάδα
- . Οι ΕΠΕ δραστηριοποιούνται σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων.
- . Οι ΕΠΕ είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη νομική μορφή επιχείρησης στην ΑΤΤΙΚΗ
- . Οι μικρές και οι μεσαίες κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις (ΕΠΕ & ΑΕ) αποτελούν περίπου το 97% των συνολικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα με νομική μορφή ΕΠΕ & ΑΕ. Απασχολούν δε το 56,5% του συνολικού εργατικού δυναμικού ΕΠΕ & ΑΕ που λειτουργούν στη χώρα.

Το παρακάτω σχήμα δείχνει το πλήθος των Ε. Π. Ε που υπάρχει στην Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις. Οι τομείς δραστηριότητας των Ε. Π. Ε είναι 19% στη βιομηχανία ,35% στις υπηρεσίες και 46% στο εμπόριο .

Γράφημα 1 -

1.4. Προϋποθέσεις ίδρυσης- διαδικασίες ίδρυσης - δικαιολογητικά και ολοκλήρωση εγγραφής προϋποθέσεις ίδρυσης

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 3190/1995, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Ωστόσο, απαγορεύεται η άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων, όπως τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματιστηριακές, διαχείριση χαρτοφυλακίου αξιόγραφων, διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας (μόνο venture capital) και αθλητικές δραστηριότητες. (Λεονταρίτης, 2006)

Για την ίδρυση Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης, απαιτείται εταιρικό κεφάλαιο το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 4.000 ευρώ (άρθρο 4 παρ.1 του Ν. 3190/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13, παρ.1 του Ν. 2842/2000) ενώ θα πρέπει να έχει καταβληθεί ολόκληρο κατά την υπογραφή του καταστατικού (άρθρο 4 παρ.1 του Ν. 3190/1995 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 11 του Ν. 2579/1998). Το μισό τουλάχιστον του ποσού αυτού πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά. Περιορισμός ως προς το ύψος του κεφαλαίου δεν υπάρχει.

Σύμφωνα με το Ν. 2842/2000, για τις ήδη υπάρχουσες εταιρίες προβλέπεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να λειτουργούν με 2,5% χαμηλότερο κεφάλαιο.

Το κεφάλαιο διαιρείται σε «μερίδες συμμετοχής» καθεμία εκ των οποίων αποτελείται από εταιρικά μερίδια, από τα οποία το καθένα δεν μπορεί να είναι, σύμφωνα με το Ν. 2848/2000, μικρότερο των 30 ευρώ. Οι συγκεκριμένοι όροι δημοσιότητας που διέπουν την ΕΠΕ κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη την διάρκεια της ζωής της, είναι:

- . Η ορισμένη διάρκειά της (αν και η παράλειψη αναγραφής της διάρκειας δεν αποτελεί λόγο ακυρότητας της εταιρίας), και
- . η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων, η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία πλέον του μισού του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν πλέον του μισού του όλου εταιρικού κεφαλαίου, καθώς και
- . η ύπαρξη δυο οργάνων, δηλαδή της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και του Διαχειριστή ή Διαχειριστών

Σύμφωνα με το άρθρο 43α του Ν. 3190/1995 που τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Π.Δ. 279/1993, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να συστήσει και ένα μόνο πρόσωπο ή μία ήδη συσταθείσα ΕΠΕ να μετατραπεί σε μονοπρόσωπη. Ωστόσο, η μονοπρόσωπη ΕΠΕ είναι άκυρη αν ο εταίρος (φυσικό

ή νομικό πρόσωπο) που τη συνέστησε είναι μοναδικός εταίρος σε άλλη μονοπρόσωπη ΕΠΕ, ή αν έχει συσταθεί από άλλη μονοπρόσωπη ΕΠΕ.

1.4.1. Διαδικασίες ίδρυσης (Ε.Π.Ε.)

Για να ιδρυθεί μία Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε. Π. Ε.) θα πρέπει :
(Λεοντάρης, 2003)

i. Να υπάρχει ή να εξευρεθεί ο ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ της.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : Η ύπαρξη επαγγελματικής εγκατάστασης αποδεικνύεται, είτε με συμβόλαιο ιδιοκτησίας ακινήτου, είτε με μισθωτήριο, είτε με παραχωρητήριο.

ii. Να καταρτισθεί το ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ σύστασης της Εταιρείας, με Συμβολαιογραφικό έγγραφο (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 3155/55), το οποίο για να νομιμοποιηθεί, θα πρέπει :

ο 2α. Να θεωρηθεί από το οικείο Επιμελητήριο για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης, της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου, που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στην επιχείρηση, γιατί (σύμφωνα με την παραγ.1 του αρθρ. 7 Ν. 2081/92) "οι γραμματείς των Πρωτοδικείων της περιφέρειας κάθε Επιμελητηρίου είναι υποχρεωμένοι να μην δέχονται για καταχώριση στα βιβλία εταιρειών που τηρούν και να μην θεωρούν συμφωνητικά σύστασης ή τροποποίησης ή λύσης Προσωπικών Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, αν αυτά δεν έχουν θεωρηθεί για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της Επωνυμίας και του Διακριτικού Τίτλου από το οικείο Επιμελητήριο".

ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ότι :

- Για να θεωρηθεί από το ΕΒΕΑ, κάποια επωνυμία ή διακριτικός τίτλος και να καταχωρισθεί στα βιβλία που αυτό τηρεί, θα πρέπει (σύμφωνα

με το αρθρ. 4 παρ. 5 Ν.1089/80) "να διαφέρει κατά τρόπο ευδιάκριτο από άλλη εγγεγραμμένη στα αυτά βιβλία". Γι' αυτό θα πρέπει, πριν από την κατάρτιση του εταιρικού (της υπό ίδρυση επιχείρησης), να ερευνηθεί στο Επιμελητήριο αν, η επωνυμία ή ο διακριτικός τίτλος (που θα χρησιμοποιήσετε) χρησιμοποιούνται ήδη ή έχουν καταχωρισθεί και κατοχυρωθεί από άλλη επιχείρηση.

- Έντυπο αιτήσεως, για τη θεώρηση του Καταστατικού, μαζί με σχετικές οδηγίες χορηγούνται από το τμήμα μητρώου του ΕΒΕΑ (Πληροφ. τηλ.3632267, 3626243).

ο 2β. Να κατατεθεί για θεώρηση από την αρμόδια ΔΟΥ (Εφορία).

ο 2γ. Να θεωρηθεί από το Ταμείο Νομικών (Πειραιώς & Σωκράτους - Αθήνα)

ο 2δ. Να θεωρηθεί από το Ταμείο Προνοίας Νομικών (Χ. Τρικούπη & Ναυαρίνου- Αθήνα)

ο 2ε). Να θεωρηθεί για την καταχώρισή του στα βιβλία Εταιρειών του Πρωτοδικείου Αθηνών (Πρώην Σχολή Ευελπίδων, Κτίριο 7 - Κυψέλη).

iii. Να κατατεθεί για δημοσίευση στο Φ. Ε. Κ (Φύλλο Εφημερίδος Κυβέρνησης), περίληψη του καταστατικού της Ε. Π. Ε, όπου δημοσιεύεται με ευθύνη του Συμβολαιογράφου ή του Διαχειριστή).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : Η ανωτέρω διαδικασία, των παραγράφων (2) και (3) πρέπει να ακολουθείται και για κάθε τροποποίηση του καταστατικού, αλλά και για τη λύση των ΕΠΕ.

iv. Να ΑΣΦΑΛΙΣΘΟΥΝ τα Φυσικά Πρόσωπα - Εταίροι της Εταιρείας στο αρμόδιο Υποχρεωτικό Ασφαλιστικό Ταμείο, που υπάρχουν.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : Ανάλογα με τη δραστηριότητα της υπό ίδρυση επιχείρησής σας, θα πρέπει να ασφαλισθείτε στο ΤΑΕ (Βουλής 8-10 Αθήνα τηλ.210 - 3228391) ή στο ΤΕΒΕ (Αγ. Κων/νου 4 Αθήνα, Τηλ.210 - 5220870).

v. Να πάρει η Εταιρεία "ΒΕΒΑΙΩΣΗ Έναρξης Δραστηριότητας" και ΑΦΜ από την αρμόδια Δ. Ο. Υ., στην περιφέρεια της οποίας θα εγκατασταθεί ή υπάγεται . ΣΗΜΕΙΩΣΗ : Οδηγίες για την έκδοση της "Έναρξης" (βλέπε και στην επιλογή «Οδηγίες για την έκδοση δικαιολογητικών εγγραφής»)
vi. Να Εγγραφεί η Εταιρεία στο οικείο ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ (στο οποίο έχει θεωρηθεί κατά τα ανωτέρω παράγρ. 2 το Καταστατικό), γιατί :

α) Η εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο είναι υποχρεωτική,

β) θα πρέπει να πάρετε "Πιστοποιητικό Εγγραφής και καταβολής ή διακανονισμού των ετήσιων εισφορών" από το οικείο Επιμελητήριο (το οποίο σύμφωνα με την παρ. 1 εδάφ. α αρθρ. 4 του Ν. 2081/92, θα χρησιμοποιήσετε στη Δ. Ο. Υ. για τη θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων της Επιχείρησής σας).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ :

I. Τα δικαιολογητικά για την εγγραφή αναγράφονται κατωτέρω.

II. Έντυπο αιτήσεως για την εγγραφή, μαζί με σχετικές οδηγίες, χορηγούνται από το τμήμα μητρώου του ΕΒΕΑ (πληροφορίες τηλ.3632267, 3626243).

vii. Να θεωρήσετε ΒΙΒΛΙΑ και ΣΤΟΙΧΕΙΑ του ΚΒΣ, από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., στην περιφέρεια της οποίας θα εγκατασταθεί ή υπάγεται η εταιρεία σας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : Οδηγίες για θεώρηση των Βιβλίων και Στοιχείων (βλέπε και στην επιλογή «Οδηγίες για την έκδοση δικαιολογητικών εγγραφής»)

viii. Να Εκδοθεί " ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ" , που απαιτείται να εκδοθεί για τις περιπτώσεις άσκησης από την εταιρεία σας συγκεκριμένων δραστηριοτήτων (όπως π.χ. οι αναφερόμενες στην επιλογή «Οδηγίες για την έκδοση δικαιολογητικών εγγραφής»)

1.4.2. Δικαιολογητικά (απαιτούμενα για την εγγραφή Ε.Π.Ε.)

i. ΑΙΤΗΣΗ- ΔΗΛΩΣΗ σε έντυπο, που χορηγείται από το Τμήμα Μητρώου του ΕΒΕΑ, υπογεγραμμένη από τον ή τους Διαχειριστές της επιχείρησης (η οποία συμπληρώνεται με βάση τις οδηγίες, που υπάρχουν τόσο σ' αυτήν, όσο και στην επιλογή «Οδηγίες για την έκδοση δικαιολογητικών εγγραφής»).

ii. ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ε.Π.Ε. και όλες τις ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ αυτού (αν έχουν γίνει), όπως έχει θεωρηθεί για την καταχώρισή του στο Πρωτοδικείο (σε φωτοτυπία), (βλέπε και στην επιλογή «Οδηγίες για την έκδοση δικαιολογητικών εγγραφής»).

iii. Φ. Ε. Κ (Φύλλο Εφημερίδος Κυβέρνησης), που δημοσιεύεται η ανακοίνωση κάθε περίληψης του καταστατικού της Ε. Π. Ε. ή (αν δεν έχει κυκλοφορήσει το ΦΕΚ) ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ, στην οποία να αναγράφεται ο αριθμός και η ημερομηνία του ΦΕΚ, στο οποίο θα δημοσιευθεί η περίληψη του συνοποβαλλόμενου καταστατικού

iv. ΒΕΒΑΙΩΣΗ, που έχει εκδοθεί από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., για την επίδοση δήλωσης ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ (σε φωτοτυπία). (για την έκδοσή της βλέπε και στην επιλογή «Οδηγίες για την έκδοση δικαιολογητικών εγγραφής»).

v. ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ή ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ ΕΟΚ ή ΑΔΕΙΕΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (προκειμένου για αλλοδαπούς από χώρες εκτός ΕΟΚ), όλων των Νομίμων εκπροσώπων της ΑΕ (σε φωτοτυπία).

vi. ΕΙΔΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, που απαιτείται, να εκδοθεί, για άσκηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων (όπως π.χ. οι αναφερόμενες και στην επιλογή «Οδηγίες για την έκδοση δικαιολογητικών εγγραφής»).

vii. ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ότι : Η Υπηρεσία , σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να ζητεί και την Υποβολή των κατωτέρω Δικαιολογητικών :

- ΜΙΣΘΩΤΗΡΙΟΥ ή άλλου δικ/κού, ύπαρξης επαγγελματικής εγκατάστασης
- ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ του ΚΒΣ (βλέπε και στην επιλογή «Οδηγίες για την έκδοση δικαιολογητικών εγγραφής»).

1.4.3. Ολοκλήρωση εγγραφής/ καταβολή συνδρομών Ε.Π.Ε.

Η εγγραφή ολοκληρώνεται, το νωρίτερο, την επομένη ημέρα από την κατάθεση των δικαιολογητικών και αφού (Λεονταρίτης, 2006):

α. γίνεται ο έλεγχος των δικαιολογητικών

β. γίνεται η καταχώριση της επωνυμίας και του Διακριτικού Τίτλου της επιχείρησης στα, από το νόμο, τηρούμενα βιβλία Επωνυμιών και Διακριτικών Τίτλων)

γ. καταβληθούν τα τέλη καταχώρισης στο πρωτόκολλο επωνυμιών (που, για τις ΕΠΕ ανέρχονται στο ποσό των 10.000 δρχ ή € 20,35, πλέον χαρτοσήμου 2,4 % υπέρ Δημοσίου και ΟΓΑ) ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ανωτέρω τέλη επωνυμίας καταβάλλονται μόνο από επιχειρήσεις που έχουν ιδρυθεί πριν από τις 12/9/2001.

δ. Να εκπληρωθούν οι οφειλόμενες συνδρομές προς το ΕΒΕΑ ή να διακανονισθούν σε δόσεις (διακανονισμός γίνεται στις περιπτώσεις, που οφείλονται συνδρομές παρελθουσών χρήσεων άνω της 3ετίας και το ποσό ξεπερνά τις 50.000 δρχ ή € 146,74).

ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ότι :

1. Οι οικονομικές υποχρεώσεις (συνδρομές) των μελών προς το ΕΒΕΑ έχουν καθορισθεί (με βάση την παρ.2 του άρθρ. 4 Ν. 2081/92) από το Δ. Σ. με

την από 20-3-90 απόφασή του και αναπροσαρμόστηκαν με τις από 16-11-95, 20-

11-96, 18-05-98 , 22/9/1999 και 27/11/2000 αποφάσεις του.

2. Το ΕΒΕΑ εισπράττει (για τα νέο εγγραφόμενα μέλη του, που έχουν ιδρυθεί πριν την τελευταία δεκαετία) συνδρομές, αναδρομικά για την τελευταία

δεκαετία, πλέον της τρεχούσης χρήσεως.

3. Οι συνδρομές των Ε. Π. Ε. έχουν καθορισθεί, ως εξής :

ο έτος 1998 € 102,71, πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 1999 € 102,71, πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2000 € 112,99 , πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2001 € 112,99 , πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2002 € 112,99 , πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2003 € 117,68, πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2004 € 121,58, πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2005 € 125,98 , πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2006 € 130,37 , πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2007 € 146,48 , πλέον χαρτοσήμου 2,4 %.

ο έτος 2008 € 146,48 , πλέον χαρτοσήμου 2,4 %

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕ

Στη σύγχρονη εμπορική πρακτική, η δραστηριοποίηση κεφαλαιουχικών εταιρειών, όπως η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), αποτελεί μία παγιωμένη παράσταση στη συνείδηση του μέσου συναλλασσόμενου. Ωστόσο, το πραγματικό γεγονός της ύπαρξης και λειτουργίας μιας Ε.Π.Ε. αποτελεί το αποτέλεσμα μιας πολυσύνθετης διαδικασίας, που απαιτείται από το νόμο, προκειμένου αυτή να συσταθεί και να αποκτήσει νομική προσωπικότητα.

Σύμφωνα με το παρακάτω σχήμα η διαδικασία που ακολουθείται για τη σύσταση της Ε.Π.Ε είναι η δίπλα:

2.1. Προέγκριση επωνυμίας

Για κάθε τύπο εταιρίας, εφόσον έχουν επιλεγθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρίας και εφόσον είναι γνωστοί ο σκοπός και ο τύπος της, είναι σκόπιμη μία επίσκεψη στο οικείο επιμελητήριο για να βεβαιωθείτε ότι η συγκεκριμένη επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος δεν έχουν ήδη δοθεί σε κάποια άλλη ΕΠΕ και δεν είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου (άρθρο 6, Ν. 3190/1995).

Ένα η επιλεγμένη επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτά, θα σας δοθεί βεβαίωση για τον αύξοντα αριθμό κράτησης της επωνυμίας, ο οποίος ισχύει για 2 μήνες.

Στην περίπτωση που η επωνυμία η οποία επιλέξατε έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να επιλέξετε νέα επωνυμία και να προσαρμόσετε το Σχέδιο Καταστατικού.

Το στάδιο αυτό της Προέγκρισης Επωνυμίας δεν είναι υποχρεωτικό, αλλά κρίνεται χρήσιμο αν γίνει πριν την σύνταξη και υπογραφή του καταστατικού, για την αποφυγή εκ των υστέρων μεταβολών (Παπαδάτου, 2004).

2.2. Σύνταξη σχεδίου καταστατικού

Οι διαδικασίες σύστασης μίας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ξεκινούν από τη Σύνταξη του Σχεδίου Καταστατικού της εταιρείας (βλέπε παράρτημα). Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο της σύστασης της εταιρείας, αλλά επίσης προδιαγράφει όλα τα βασικά θέματα που αφορούν τις σχέσεις των μετόχων, τη διοίκηση της εταιρείας, ζητήματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της, αλλά και τη διάλυσή της.

Η ελάχιστη πληροφορία που πρέπει να περιέχεται στο καταστατικό προσδιορίζεται από το άρθρο 6 του ν. 3190/1995. Το τυπικό ενός καταστατικού μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με τις κατά περίπτωση ειδικές συνθήκες της εταιρείας. (Λεοντάρης, 2003)

2.3. Δικηγορικός σύλλογος

Στη συνέχεια και πριν προχωρήσετε στην υπογραφή του καταστατικού ενώπιον συμβολαιογράφου, πρέπει να καταβάλετε στο Δικηγορικό Σύλλογο γραμμάτιο προείσπραξης για το συμπράττοντα δικηγόρο ο οποίος θα παρίσταται στην υπογραφή του καταστατικού.

Η παρουσία δικηγόρου κατά την υπογραφή του καταστατικού ΕΠΕ είναι υποχρεωτική από το νόμο (άρθρο 42, Ν. Π. 3026/54).

Το ύψος του γραμματίου προείσπραξης για την αμοιβή του δικηγόρου είναι 1% για τα πρώτα πέντε εκατομμύρια του εταιρικού κεφαλαίου και 0,5% για όλο το υπόλοιπο ποσό. Το ύψος αυτό ορίζεται από το άρθρο 42 του Ν.Δ. 3026/54.

2.4. Συμβολαιογράφος

Το επόμενο βήμα είναι η υπογραφή του Καταστατικού Σύστασης της ΕΠΕ ενώπιον συμβολαιογράφου (άρθρο 6, παρ.1 3190/1955).

Στο συμβολαιογράφο πρέπει να προσκομίσετε το Σχέδιο Καταστατικού, τα ΑΦΜ των μετόχων και τις ταυτότητές τους καθώς και το γραμμάτιο προείσπραξης από το Δικηγορικό Σύλλογο.

Το καταστατικό υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη της ΕΠΕ και τον δικηγόρο, ο οποίος παρίσταται. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και να υπογράψουν όλοι αυτοπροσώπως ή να αντιπροσωπευθούν με συμβολαιογράφο πληρεξούσιο από άλλα πρόσωπα (συνιδρυτές ή τρίτους) που θα υπογράψουν αντί για αυτούς. Όταν μεταξύ των συνιδρυτών υπάρχουν και νομικά πρόσωπα, αυτά εξουσιοδοτούν, μέσω των αρμοδίων οργάνων τους, τα κατάλληλα φυσικά πρόσωπα (που, βάσει καταστατικών διατάξεων μπορούν να λάβουν τέτοια εξουσιοδότηση) για να παραστούν ενώπιον του συμβολαιογράφου και να υπογράψουν το καταστατικό.

Το ύψος της αμοιβής του συμβολαιογράφου για ένα απλό συμβόλαιο σε 4 αντίγραφα ανέρχεται σε 293,5 ευρώ (100.000 δρχ.) συν το 1,3% του εταιρικού κεφαλαίου (ΚΥΑ 32 126/10-3-88).

2.5. Επιμελητήριο

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2081/92, το υπογεγραμμένο καταστατικό της υπό σύσταση ΕΠΕ σε δύο αντίγραφα προσκομίζεται στο οικείο επιμελητήριο, μαζί με τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας και μία αίτηση.

Το επιμελητήριο, εφόσον ελέγξει την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο, θεωρεί το καταστατικό για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου. (Λεονταρίτης, 2006)

2.6. Δ.Ο.Υ. έδρας

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υπογραφή του καταστατικού, πρέπει να καταβάλετε στη ΔΟΥ έδρας το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (ΦΣΚ), ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρα 17-31, Ν. 1676/86). Επίσης, θα πληρώσετε παράβολο Δημοσίου και ΤΑΠΕΤ. Το παράβολο αυτό αφορά τη μετέπειτα δημοσίευση της ανακοίνωσης της εταιρίας από το Εθνικό Τυπογραφείο

Για την καταβολή του ΦΣΚ πρέπει να προσκομίσετε δύο αντίγραφα του καταστατικού (εκ των οποίων το ένα είναι αυτό που έχει θεωρηθεί από το επιμελητήριο) επιταγή με το προδιαγραφμένο ποσό και δήλωση ΦΣΚ εις διπλούν.

Θα θεωρηθεί το καταστατικό σας και θα σας επιστραφούν το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα δύο αντίγραφα της δήλωσης ΦΣΚ.

2.7. Ταμείο νομικών και ταμείο πρόνοιας δικηγόρων

Στη συνέχεια, πρέπει να θεωρήσετε το καταστατικό στο Ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, όπου καταβάλλονται ποσά 0,5% και 1% αντίστοιχα επί του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

2.8. Πρωτοδικείο

Μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή του καταστατικού της εταιρίας πρέπει να καταθέσετε στο πρωτοδικείο έδρας για την έγκριση της σύστασης της ΕΠΕ. Στο πρωτοδικείο πρέπει να καταθέσετε

Δύο αντίγραφα του καταστατικού θεωρημένα από την αρμόδιο ΔΟΥ για την καταβολή του ΦΣΚ και το οικείο επιμελητήριο για την επωνυμία, παράβολα και ΤΑΠΕΤ, περίληψη καταστατικού και μία αίτηση. Στη συνέχεια, εκδίδεται η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της εταιρίας και καταχωρείται στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης.

2.9. Εθνικό τυπογραφείο

Η αρμόδια αρχή που εκδίδει την απόφαση έγκρισης της σύστασης της εταιρίας αποστέλλει στο Εθνικό Τυπογραφείο ανακοίνωση περί της συστάσεως της εταιρίας προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

2.10. Επιμελητήριο

Εντός δύο μηνών από τη σύστασή της η εταιρία πρέπει να εγγραφεί στο οικείο επιμελητήριο. Για την εγγραφή πρέπει να προσκομιστούν δικαιολογητικά για τα οποία μπορείτε να πληροφορηθείτε στα κατά τόπους επιμελητήρια.

2.11. Δ.Ο.Υ. έδρας

Εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία έκδοσης από την αρμόδια αρχή της απόφασης σύστασης της εταιρίας, πρέπει να κάνετε έναρξη εργασιών στη Δ.Ο.Υ. έδρας. Στη συνέχεια, θα προχωρήσετε στις απαραίτητες διαδικασίες για τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων. Γι' αυτές απαιτείται ό,τι για τις Ομόρρυθμες και επιπλέον: διπλότυπο είσπραξης υπέρ ΤΑΠΕΤ και υπεύθυνη δήλωση ότι μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη θα προσκομισθεί το ΦΕΚ της δημοσίευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΕ

3.1. Σύγκληση συνελεύσεως

Οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται στη συνέλευση, η οποία είναι το ανώτατο όργανο διοικήσεως της εταιρίας.

Η συνέλευση των εταίρων της ΕΠΕ συγκαλείτε από τον διαχειριστή ή τους διαχειριστές της εταιρίας. Η πρόσκληση πρέπει να είναι έγγραφη και να επιδοθεί αποδεδειγμένα στη διεύθυνση των εταίρων που σημειώνεται στο προβλεπόμενο από το άρθρο 25 του Ν. 3190/55 βιβλίο εταίρων, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνέλευση. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφεται η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνελεύσεως, καθώς και τα θέματα που θα συζητηθούν (άρθρο 10 Ν.3190/55).

Ο νόμος δεν απαιτεί να δημοσιευτεί η πρόσκληση. Και ούτε ορίζει τον τρόπο επίδοσης αρκεί να αποδεικνύεται η επίδοση. Συνεπώς, όταν ο εταίρος παραλαμβάνει την πρόσκληση ανεπιφύλακτα και υπογράφει για την παραλαβή, δεν γεννιέται κανένα θέμα. Σε περίπτωση αρνήσεως του, πρέπει η επίδοση να γίνει με δικαστικό επιμελητή.

Η διαδικασία αυτή μπορεί να αποφευχθεί, εφόσον όλοι οι εταίροι είναι σύμφωνοι, με βάση την παράγραφο 4 του άρθρου 10 του Ν.3190/55, μπορεί να συνέλθει συνέλευση και χωρίς την αποστολή προσκλήσεων.

Ο Τόπος σύγκλησης της συνέλευσης μπορεί να είναι οποιοσδήποτε και όχι υποχρεωτικά η έδρα της εταιρίας όπως συμβαίνει στις ανώνυμες.

Η συνέλευση συγκαλείτε υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, και εντός τριών μηνών από την λήξη της εταιρικής χρήσεως. Αυτό σημαίνει ότι αν η χρήση μιας εταιρίας είναι μέχρι 31 Δεκεμβρίου, τότε η συνέλευση πρέπει να

γίνει έως 31 Μαρτίου της επόμενης χρήσης. Η συνέλευση αυτή εγκρίνει και τον ισολογισμό της κλεισθείσας χρήσεως, οπότε η δήλωση εισοδήματος, υποβάλλεται μέχρι 15 Μαΐου (άρθρα 101 παρ. 1 και 107 παρ. 1 Ν. 3190/55).

Εάν η συνέλευση αυτή δεν συγκληθεί από τους διαχειριστές στο χρονικό διάστημα των τριών μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, η σύγκληση μπορεί να γίνει από κάθε εταίρο (άρθρο 10 παρ. 3 Ν. 3190/55) με τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ίδιου νόμου, δηλαδή, κατόπιν αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας. Γενικότερα, σύγκληση συνελεύσεως μπορεί να ζητηθεί και από έναν ή περισσότερους εταίρους χωρίς να είναι διαχειριστές της εταιρίας, αρκεί να συγκεντρώνουν το ένα εικοστό τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου. Η αίτηση, η οποία αναφέρει τα θέματα που θέλει η μειοψηφία να συζητηθούν, υποβάλλεται στους διαχειριστές της εταιρίας. Αν όμως, αυτοί δεν συγκαλέσουν τη συνέλευση εντός είκοσι ημερών από την επίδοση της αιτήσεως, η σύγκληση θα γίνει με απόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών της έδρας της εταιρίας, στον οποίο θα προσφύγουν οι αιτούντες εταίροι (άρθρο 11 Ν. 3190/55).

Η συνέλευση που συγκαλείτε με αίτηση της μειοψηφίας οποτεδήποτε, μπορεί να έχει οποιοδήποτε αντικείμενο, άσχετα αν οι αποφάσεις που θα ληφθούν θα οδηγήσουν σε τροποποίηση του καταστατικού. Η διάταξη του άρθρου 11, που δίνει το δικαίωμα στη μειοψηφία να ζητήσει σύγκληση της συνελεύσεως των εταίρων, είναι δημοσίας τάξεως και ως εκ τούτου δεν επιτρέπεται να περιληφθεί στο καταστατικό ρήτρα απαγόρευσης του δικαιώματος αυτού.

3.2. Αρμοδιότητες Συνελεύσεως των Εταίρων. Λήψη Αποφάσεων

3.2.1. Αρμοδιότητες της Συνελεύσεως των Εταίρων

Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του Ν.3190/55 ορίζει ότι η συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της ΕΠΕ και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις της συνελεύσεως είναι υποχρεωτικές και για τους απόντες ή διαφωνούντες εταίρους.

Σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου, τα θέματα για τα οποία η Γενική Συνέλευση είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει είναι τα εξής:

- . Οι τροποποιήσεις του καταστατικού
- . Ο διορισμός και η ανάκληση των διαχειριστών, καθώς και η και η απαλλαγή αυτών από την ευθύνη (που προκύπτει από την άσκηση των καθηκόντων τους)
- . Η έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας (ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως, πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων, προσάρτημα).
- . Η έγερση αγωγής κατά των οργάνων της εταιρίας ή των κατ' ιδίαν εταίρων για αξιώσεις της εταιρίας κατ' αυτών για αποζημίωση, που απορρέουν από πράξεις ή παραλήψεις κατά τη σύσταση ή κατά τη λειτουργία της εταιρίας.
- . Η παράταση της διάρκειας της εταιρίας, η συγχώνευση, η διάλυση και ο διορισμός ή η ανάκληση των εκκαθαριστών. (Λεοντάρης, 2003)

3.2.2. Λήψη αποφάσεων-δικαίωμα ψήφου

Κάθε εταίρος έχει τόσες ψήφους, όσα εταιρικά μερίδια διαθέτει στο κεφάλαιο της εταιρίας. Τα μερίδια εκάστου εταίρου αναγράφονται στο καταστατικό, αλλά και στη μερίδα του στο βιβλίο των εταίρων.

Το δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να ασκηθεί από τον εταίρο, όταν πρόκειται να ληφθεί απόφαση αναφερόμενη στην απαλλαγή του από την ευθύνη ή την έγερση αγωγής κατ' αυτού για πράξεις ή παραλήψεις του, διαφορετικά η απόφαση της συνελεύσεως μπορεί να προσβληθεί, ανεξάρτητα αν χωρίς την ψήφο του εταίρου αυτού θα σχηματιζόταν η κατά νόμων πλειοψηφία.

Οι αποφάσεις της συνελεύσεως λαμβάνονται με πλειοψηφία μεγαλύτερη από το μισό του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν περισσότερο από το μισό ολόκληρου του εταιρικού κεφαλαίου. Η πλειοψηφία αυτή είναι απλή πλειοψηφία, αλλά συγχρόνως είναι και διφυής. Απαιτεί, σωρευτικά, τόσο πλειοψηφία κεφαλών (εταίρων), όσο και πλειοψηφία κεφαλαίου (εταιρικών μεριδίων). Η ανωτέρω απλή πλειοψηφία αρκεί, εφόσον από άλλες διατάξεις του

N.3190/55 δεν απαιτείται διαφορετική πλειοψηφία.

Προκειμένου να μειωθούν τα δικαιώματα των εταίρων (απαγόρευση εξόδου ή μεταβιβάσεως εταιρικών μεριδίων, μείωση ποσοστών συμμετοχής στα κέρδη) απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων.

A) Οι αποφάσεις για τροποποιήσεις του καταστατικού λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου εταιρικού κεφαλαίου (Άρθρο 38 N.3190/55). Ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων απαιτείται για τα εξής: α) Μεταβολή της εθνικότητας της εταιρίας.

B) Επαύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων ή της ευθύνης αυτών, καθώς μείωση των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων αυτών, εκτός αν αλλιώς ορίζεται από τον νόμο. Απόφαση της συνελεύσεως που επιφέρει αύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων, εάν δεν ληφθεί ομόφωνα, είναι ακυρώσιμη στο δικαστήριο. Τέτοια απόφαση είναι και εκείνη με την οποία παρέχεται στους διαχειριστές της εταιρίας έκτακτη αμοιβή, πέραν της συνήθους, γιατί έτσι επέρχεται μείωση των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων των εταίρων και επαύξηση των υποχρεώσεων αυτών.

Γενικά οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης μπορούν να προσβληθούν και να κηρυχθούν άκυρες, ενώπιον του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν. 3190/55, σε περίπτωση που ελήφθησαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού. Όμως οι αποφάσεις αυτές μπορούν να κηρυχθούν άκυρες μόνο με δικαστική απόφαση. Η αγωγή για την ακύρωση τους στρέφεται κατά της εταιρίας και ασκείται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία που ελήφθησαν.

3.2.2. Ευθύνη εταίρου

Ο εταίρος της ΕΠΕ έχει ευθύνη και ενδεχομένως θα κληθεί να καταβάλει αποζημίωση σε κάθε βλαπτόμενο από πράξεις ή παραλήψεις αυτού κατά τη σύσταση ή τη λειτουργία της εταιρίας. Αυτό προκύπτει από τη διατύπωση της διατάξεως της περιπτώσεως δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Ν. 3190/55.

Απόφαση για έγερση αγωγής κατά εταίρου για το λόγο αυτό ή για απαλλαγή του από την παραπάνω ευθύνη θα λάβει η συνέλευση των εταίρων της εταιρίας. Αλλά στη συνέλευση που θα συζητηθεί τέτοιο θέμα δεν μπορεί να ψηφίσει (για το συγκεκριμένο θέμα) ο εταίρος για τον οποίο ζητείται η λήψη σχετικής αποφάσεως.

Να διευκρινιστεί εδώ ότι, κατά τον νόμο, για τα εταιρικά χρέη ευθύνεται η ΕΠΕ και όχι οι εταίροι. Η ευθύνη του εταίρου την οποία σημειώνει η παραπάνω διάταξη του άρθρου 14 του Ν. 3190/55, αφορά εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως: Ευθύνη του υπαίτιου για την ακυρότητα της εταιρίας εταίρου απέναντι στους τρίτους και σε ολόκληρο για τη ζημιά που υπέστησαν αυτοί από την ακυρότητα.

Υπόψη και η περίπτωση δανειοδοτήσεως της ΕΠΕ από τους εταίρους αυτής. Αν η εταιρία αδυνατεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις της προς τους τρίτους, τότε δεν μπορεί να επιστέψει τα δάνεια που έχει λάβει από τους εταίρους της. Έχουμε, δηλαδή, εδώ επέκταση του επιχειρηματικού κινδύνου της

εταιρίας στους εταίρους αυτής- κατ' εξαίρεση της γενικής αρχής που ισχύει στις ΕΠΕ.

3.3. Μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων

3.3.1. Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου της ΕΠΕ εν ζωή

Η αιτία της «εν ζωή» μεταβιβάσεως εταιρικών μεριδίων είναι, συνήθως, η πώληση, αλλά δεν αποκλείεται και άλλη αιτία (όπως δωρεά, ανταλλαγή κλπ). Μόνον η λόγω συστάσεως προίκας μεταβίβαση δεν ισχύει πλέον, αφού με το νόμο 1329/83 καταργήθηκε ο θεσμός της προίκας.

Σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 3 του Ν. 3190/55, η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων της ΕΠΕ γίνεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο σε αντίθεση με τη μεταβίβαση των μεριδίων των προσωπικών εταιριών (ομορρυθμών, ετερορρυθμών) που μπορεί να γίνει και με ιδιωτικό έγγραφο. Επίσης, τα εταιρικά μερίδια της ΕΠΕ, τα οποία δεν μπορούν να παρασταθούν με τίτλους, δεν είναι δυνατόν να μεταβιβαστούν όπως οι μετοχές στις ανώνυμες εταιρίες, δηλαδή, με απλή μεταβίβαση της (νομής) αυτών.

Η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων της ΕΠΕ επιτρέπεται. Όμως στο καταστατικό, μπορεί να οριστεί ότι η μεταβίβαση «εν ζωή» του εταιρικού μεριδίου επιτρέπεται μόνο υπό ορισμένες προϋποθέσεις και κυρίως ότι «επί ίσους όρους» προτιμούνται οι εταίροι. Στην τελευταία περίπτωση, όταν το δικαίωμα προτιμήσεως ασκείται από περισσότερους εταίρους, συντρέχουν όλοι κατά λόγον της συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο (άρθρο 29 παρ. 2 του Ν. 3190/55). Το καταστατικό, επίσης, μπορεί να περιλαμβάνει και όρο, σύμφωνα με τον οποίο απαγορεύεται παντελώς η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων. (Παπαδάτου, 2004)

Οι παραπάνω περιορισμοί στη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων μπορεί να προβλέπονται στο αρχικό καταστατικό της ΕΠΕ ή να περιληφθούν σε

μελλοντική ομόφωνη συμφωνία των εταίρων (και τροποποίηση του καταστατικού). Με όμοια τροποποίηση του καταστατικού μπορεί να απαλειφθούν παρόμοιοι περιορισμοί που είχαν περιληφθεί στο αρχικό καταστατικό.

Δεν υπάρχει υποχρέωση από το νόμο για τη μεταβίβαση εκ μέρους ενός εταίρου του συνόλου των εταιρικών μεριδίων των οποίων αυτός είναι κύριος, αλλά επιτρέπεται η τμηματική μεταβίβαση αυτών και μάλιστα σε διαφορετικά πρόσωπα. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις μεταβάλλεται η σύνθεση των εταίρων (πρόσωπα) και επέρχεται η διάσπαση της προηγούμενης κεφαλαιουχικής πλειοψηφίας. Όλα αυτά, όμως, συμβαίνουν με τη σύμφωνη γνώμη όλων των εταίρων ή της πλειοψηφίας αυτών (ανάλογα με τους όρους του καταστατικού) που διατυπώνεται στο συμβολαιογραφικό έγγραφο μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων (και που αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού). Μέλος της ΕΠΕ μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο (άλλη ΕΠΕ ή ανώνυμη ή ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία κλπ). Συνεπώς, ένα νομικό πρόσωπο μπορεί, επίσης, να αποκτήσει εταιρικά μερίδια της ΕΠΕ με μεταβίβαση, όπως και ένα φυσικό.

Δεν

επιτρέπεται, όμως, σε καμιά περίπτωση η ΕΠΕ να αποκτήσει τα δικά της εταιρικά μερίδια (άρθρο 28 παρ. 4 Ν.3190/55).

Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εκχώρησης του Α.Κ. Έτσι ο μεταβιβάσας ευθύνεται έναντι εκείνου προς τον οποίο έγινε η μεταβίβαση κατά τις περί εκχώρησης διατάξεις, αλλά δεν αποκλείεται και ευθύνη από αδικοπραξία ή αδικαιολόγητο πλουτισμό.

3.2.3. Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου αιτία θανάτου

Στο καταστατικό δεν επιτρέπεται να περιληφθεί διάταξη που να απαγορεύει τη μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου λόγω θανάτου (άρθρο 29 παρ.

1 Ν. 3190/55). Μπορεί να ορισθεί, όμως, ότι στην περίπτωση θανάτου κάποιου

εταίρου της ΕΠΕ το μερίδιο του θα εξαγοράζεται από πρόσωπο υποδεικνυόμενο

από την εταιρία. Η εξαγορά θα γίνεται στην πραγματική του αξία, η οποία προσδιορίζεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών. Η απόφαση του Προέδρου των Πρωτοδικών επιτρέπεται να εφεσιβληθεί ενώπιον του Προέδρου Εφετών, εντός μηνός από της κοινοποιήσεως.

Η υπόδειξη της εταιρίας (περί του προσώπου που θα εξαγοράσει το μερίδιο του θανόντος εταίρου) μπορεί να γίνει εντός μηνός από την εγγραφή της αιτία θανάτου μεταβιβάσεως στο βιβλίο εταίρων της εταιρίας. Τούτο γίνεται με δήλωση της εταιρίας προς τον ή τους κληρονόμους, η οποία κοινοποιείται και στους εταίρους που έχουν δικαίωμα προτιμήσεως στην εξαγορά.

Η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου της ΕΠΕ λόγω θανάτου μπορεί να επέλθει με δύο τρόπους: Εξ αδιαθέτου ή με διαθήκη.

Για τη νομιμοποίηση των κληρονόμων πρέπει να γίνει σχετική εγγραφή στη μερίδα του θανόντος στο βιβλίο εταίρων, το οποίο τηρεί η ΕΠΕ και είναι θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ. Η εγγραφή γίνεται αφού οι κληρονόμοι προσκομίσουν ληξιαρχική πράξη θανάτου και κληρονομητήριο, εφόσον έχει εκδοθεί. Εάν δεν έχει εκδοθεί κληρονομητήριο χρειάζεται πιστοποιητικό της δημοτικής ή κοινοτικής αρχής για τους εγγύτερους συγγενείς του αποβιώσαντος και πιστοποιητικό μη προσβολής του κληρονομικού δικαιώματος ή της διαθήκης που εκδίδεται από το οικείο Πρωτοδικείο.

Εάν υπάρχει διαθήκη του αποβιώσαντος εταίρου, υποβάλλεται και αντίγραφο αυτής, εάν δεν υπάρχει διαθήκη χρειάζεται πιστοποιητικού του οικείου πρωτοδικείου περί μη δημοσιεύσεως διαθήκης. Εφόσον υπάρξουν διαφωνίες και αμφισβητήσεις ως προς τους κληρονόμους, θα αποφανθεί το αρμόδιο δικαστήριο.

Με τη φροντίδα του διαχειριστή της εταιρίας δημοσιεύεται στο τεύχος ανωνύμων εταιριών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης της Εφημερίδας της

Κυβερνήσεως ανακοίνωση περί της μεταβιβάσεως των εταιρικών μεριδίων του αποβιώσαντος εταίρου. (Παπαδάτου, 2004)

3.2.4. Διαδικασία μεταβιβάσεως εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ

3.2.4.1. Απόφαση συνελεύσεως εταίρων

Η διαδικασία μεταβιβάσεως ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων «εν ζωή» αρχίζει με τη σύγκληση (συνήθως έκτακτης) συνελεύσεως των εταίρων, στην οποία θα ληφθεί απόφαση για τη μεταβίβαση. Η απόφαση των εταίρων (που θα αναφέρει και το συγκεκριμένο πρόσωπο προς το οποίο θα γίνει η μεταβίβαση) πρέπει να ληφθεί με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που να εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 38 παρ. 1 Ν. 3190/55). Περιεχόμενο της αποφάσεως αυτής των εταίρων είναι η παροχή άδειας για τη μεταβίβαση των συγκεκριμένων εταιρικών μεριδίων.

Εάν στο καταστατικό περιλαμβάνεται διάταξη που απαγορεύει τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων, απαιτείται προηγουμένως τροποποίηση της απαγορευτικής διατάξεως του καταστατικού. Όμως για να γίνει μία τέτοια τροποποίηση του καταστατικού (που περιέχει μείωση των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων των εταίρων) απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων (άρθρο 38 παρ. 3 Ν.3190/55). (Λεοντάρης, 2003)

3.2.4.2. Τροποποίηση καταστατικού

Κάθε τροποποίηση του καταστατικού της ΕΠΕ πρέπει να γίνει ενώπιον συμβολαιογράφου. Για τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου της μεταβιβάσεως των εταιρικών μεριδίων προσκομίζεται στο συμβολαιογράφο πρακτικό της συνελεύσεως των εταίρων στην οποία πάρθηκε απόφαση της μεταβιβάσεως, κυρωμένο από το διαχειριστή της εταιρίας.

Στο συμβολαιογραφικό έγγραφο της μεταβιβάσεως των εταιρικών μεριδίων της ΕΠΕ πρέπει να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε: το όνομα, το επάγγελμα, η κατοικία και η ιθαγένεια του προσώπου προς το οποίο γίνεται η μεταβίβαση. Έναντι της εταιρίας, η μεταβίβαση επάγεται αποτέλεσμα από τη στιγμή που θα γίνει η εγγραφή της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης στο βιβλίο των εταίρων. Η εγγραφή γίνεται κατόπιν προσκομίσεως αντιγράφου του άνω συμβολαίου από αυτόν που μεταβιβάζει τα εταιρικά μερίδια ή από εκείνον προς τον οποίο έγινε η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων (άρθρο 28 παρ. 3 Ν. 3190/55).

Η αμοιβή του συμβολαιογράφου είναι ανάλογη με τα φύλλα της συμβολαιογραφικής πράξης και τα χορηγούμενα κυρωμένα αντίγραφα. Σ' αυτήν περιλαμβάνεται και εισφορά υπέρ Ταμείου Νομικών 1,30% επί της αξίας του μεταβιβαζόμενου μεριδίου - πέραν εκείνης ποσοστού 0.50% που πληρώνεται κατά τη σφράγιση (θεώρηση) του τροποποιητικού εγγράφου.

3.2.4.3. Επιμελητήριο

Θεώρηση και από το οικείο επιμελητήριο της συμβολαιογραφικής πράξης μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων (που αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού) απαιτείται, μετά το νόμο 2081/92, σε περίπτωση που αλλάξει και η επωνυμία της εταιρίας.

3.2.4.4. Δημοσίευση περιλήψεως στο Φ.Ε.Κ.

Περίληψη της πράξεως μεταβιβάσεως των εταιρικών μεριδίων δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τη δημοσίευση απαιτείται παράβολο από Δ.Ο.Υ. ύψους 117 ευρώ και γραμμάτιο εισπράξεως δικαιωμάτων υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. από το Εθνικό Τυπογραφείο.

3.2.4.5. Μεταβολή στην εφορία

Το συμβολαιογραφικό έγγραφο μεταβιβάσεως των εταιρικών μεριδίων προσκομίζεται στην αρμόδια Δ. Ο. Υ. η οποία προβαίνει στη θεώρηση αυτού, χωρίς να καταβληθεί κανένα τέλος. Το συμβόλαιο υποβάλλεται σε δύο αντίγραφα, από τα οποία το ένα κρατεί η αρμόδια Δ.Ο.Υ. στο αρχείο της και το

άλλο επιστρέφεται στον προσκομίσαντα, θεωρημένο. Μετά τη θεώρηση του προσκομίζεται στο Ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων για θεώρηση και είσπραξη των νομίμων δικαιωμάτων τους 0,5% και 1% αντίστοιχα, επί της αξίας των εταιρικών μεριδίων. Επίσης προσκομίζεται στο οικείο Επιμελητήριο για τη σχετική θεώρηση.

Η υπεραξία που τυχόν προκύπτει κατά τη μεταβίβαση του μεριδίου (διαφορά μεταξύ αξίας κτήσεως και αξίας μεταβιβάσεως) φορολογείται με συντελεστή 20% .

3.3. Κατάσχεση εταιρικού μεριδίου

Το άρθρο 30 του Ν. 3190/55 αναφέρεται στην κατάσχεση του εταιρικού μεριδίου, που κατά το άρθρο αυτό επιτρέπεται μόνο με άδεια του δικαστηρίου.

Μετά την ισχύ του νέου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Π.Δ.503/85), η διαδικασία κατασχέσεως γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 1022-1033 αυτού.

3.4. Έξοδος και αποκλεισμός εταίρου από την εταιρία

Περίπτωση 1 - Έξοδος εταίρου - πρόβλεψη στο καταστατικό

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 33 του Ν. 3190/55 το καταστατικό της ΕΠΕ μπορεί να περιλαμβάνει τις διατάξεις που να ρυθμίζουν το δικαίωμα κάθε εταίρου να εξέλθει από την εταιρία υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Αυτό φυσικά σημαίνει ότι κατά τη σύνταξη του καταστατικό μπορούν να μπουν δικλείδες που θα προστατεύουν τα συμφέροντα και της εταιρίας και του κάθε εταίρου σε τέτοιες περιπτώσεις.

Έτσι εφόσον κάποιος από τους εταίρους θελήσει να αποχωρήσει από την εταιρία, στο καταστατικό πρέπει να περιγράφεται σαφώς η διαδικασία αποχώρησης του εταίρου, μετά την οποία η εταιρία θα συνεχίζεται μεταξύ των υπολοίπων εταίρων. Ειδικότερα πρέπει να περιγράφονται ο τρόπος ασκήσεως του δικαιώματος αυτού από τον κάθε εταίρο, όλες οι δυνατές περιπτώσεις που θα ακολουθήσουν την έξοδο του εταίρου από την εταιρία και η καταβολή της αξίας της εταιρικής μερίδας από την εταιρία στον αποχωρούντα εταίρο. Ο εταίρος που μεταβιβάζει τη μερίδα του δικαιούται να λάβει την πραγματική αξία αυτής, η οποία βρίσκεται βάσει απογραφής και ισολογισμού, που συντάσσεται τη στιγμή της μεταβίβασης και προσδιορισμού της καθαρής θέσεως της εταιρίας. Συνυπολογίζονται η Φήμη και Πελατεία της εταιρίας και άλλα άυλα αγαθά, όπως ευρεσιτεχνίες και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας. (Παπαδάτου, 2004)

Περίπτωση 2 - Έξοδος εταίρου χωρίς πρόβλεψη στο καταστατικό

Σε περίπτωση που στο καταστατικό δεν προβλέπεται η αποχώρηση κάποιου εταίρου, τότε ο εταίρος που επιθυμεί να φύγει από την εταιρία ζητεί από το δικαστήριο να του επιτρέψει να αποχωρήσει. Φυσικά, ο νόμος, για να χορηγήσει δικαστική άδεια απαιτεί να υπάρξει πολύ σοβαρός λόγος.

Περίπτωση 3 - Αποκλεισμός εταίρου από την εταιρία

Μετά από αίτηση κάθε εταίρου ή διαχειριστή, εάν φυσικά διατρέχει σοβαρός λόγος, μπορεί με δικαστική απόφαση να αποκλείσει οποιοδήποτε εταίρο. Για τον αποκλεισμό εταίρου από την ΕΠΕ απαιτείται ύπαρξη σπουδαίου λόγου, απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων κατά τη συνήθη πλειοψηφία-εκτός αν το καταστατικό απαιτεί μεγαλύτερη πλειοψηφία- και απόφαση του δικαστηρίου. Η αξίωση του εξερχόμενου για σπουδαίο λόγο εταίρου ΕΠΕ για καταβολή σ' αυτόν από την εταιρία της αξίας της μερίδας συμμετοχής του δεν είναι δικαστικά επιδιώξιμη, εάν προηγουμένως δεν τηρηθούν οι διατάξεις του των άρθρων 41 και 42 του Ν. 3190/55

Και στις τρεις παραπάνω περιπτώσεις ισχύουν τα παρακάτω:

Οι κατά οποιοδήποτε τρόπο εξερχόμενοι ή αποκλειόμενοι εταίροι έχουν απαίτηση κατά της εταιρίας να τους καταβληθεί η αξία της μερίδας συμμετοχής τους. Η καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου εταίρου συνεπάγεται πάντοτε τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, εκτός και αν αγοράσει το μερίδιο του κάποιος από τους εταίρους ή κάποιος τρίτος. Δεν επιτρέπεται μείωση του κεφαλαίου κάτω των 4.500 €. Η αξία της μερίδας συμμετοχής καταβάλλεται από την εταιρία, της οποίας η περιουσία μειώνεται ανάλογα. Ο τρόπος υπολογισμού της αξίας αυτής μπορεί να έχει συμφωνηθεί και να περιλαμβάνεται στο καταστατικό. Σε άλλες περιπτώσεις, προβλεπόμενες μάλιστα και από το νόμο, την αξία προσδιορίζει το αρμόδιο δικαστήριο κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, η απόφαση του οποίου υπόκειται σε ένδικα μέσα.

Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, που ακολουθεί την εκ μέρους της εταιρίας καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου, συνιστά τροποποίηση του καταστατικού. Αλλά και στην περίπτωση που την αξία της μερίδας συμμετοχής καταβάλλει άλλο ή άλλα πρόσωπα (εταίροι ή τρίτοι) και γίνεται ταυτόχρονα με τη μείωση και ισόποση αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, πάλι έχουμε τροποποίηση του καταστατικού.

Όταν γίνεται, συνέπεια της καταβολής της αξίας της μερίδας συμμετοχής, πραγματική μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, μειώνεται και ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων ανάλογα. Π.χ. σε μία ΕΠΕ με εταιρικό κεφάλαιο 100.000 € μετέχουν 5 εταίροι και ο καθένας τους έχει 500 εταιρικά μερίδια που κοστίζουν 40 € το καθένα. Εάν φύγει ηθελημένα ή αν διωχθεί κάποιος εταίρος από την εταιρία και δεν αγοράσει κανείς τα μερίδια του, τότε τα εταιρικά μερίδια της εταιρίας μειώνονται στα 2000 και το εταιρικό κεφάλαιο στα 80.000€

3.5. Συμπληρωματικές Εισφορές Εταίρων

Στο καταστατικό της ΕΠΕ επιτρέπεται να περιληφθεί διάταξη περί καταβολής συμπληρωματικών εισφορών από τους εταίρους, πέραν των μεριδίων αυτών, με τις εξής προϋποθέσεις (Παπαδάτου, 2004):

Α) στη σχετική διάταξη του καταστατικού θα προβλέπεται ότι η απόφαση των εταίρων για καταβολή συμπληρωματικών εισφορών θα λαμβάνεται με την πλειοψηφία του άρθρου 38 παρ. 1 του Ν. 390/55 (πλειοψηφία τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούντων τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου).

Β) οι συμπληρωματικές εισφορές επιτρέπεται να γίνουν μόνο προς κάλυψη ζημιών, που βεβαιώθηκαν στον συνταχθέντα από την εταιρία ισολογισμό.

Γ) στο καταστατικό πρέπει να υπάρχει διάταξη που να ορίζει το ύψος μέχρι το οποίο επιτρέπεται να φτάσουν οι συμπληρωματικές εισφορές και το οποίο δεν μπορεί να ξεπεράσει το αρχικό ύψος του εταιρικού κεφαλαίου.

Οι συμπληρωματικές εισφορές καταβάλλονται από όλους τους εταίρους και είναι ανάλογες με το ύψος της εισφοράς τους. Η καταβολή δεν μπορεί να γίνει με συμψηφισμό υποχρέωσης που ενδέχεται να έχει η εταιρία προς τον εταίρο. Η προθεσμία καταβολής της συμπληρωματικής εισφοράς είναι ένας μήνας από την έγγραφη ειδοποίηση των εταίρων από την εταιρία.

Σε περίπτωση άρνησης κάποιου εταίρου να ανταπεξέλθει στην υποχρέωση του αυτή, η εταιρία, καθώς και κάθε εταίρος ή διαχειριστής έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο να διατάξει την αποβολή του αρνούμενου να συμμορφωθεί εταίρου και την εκποίηση του εταιρικού του μεριδίου για λογαριασμό του ίδιου. Αυτό σημαίνει ότι όταν πουληθεί το μερίδιο του, αν τα χρήματα που θα εισπραχθούν, μετά την αφαίρεση των σχετικών εξόδων, είναι

λιγότερα από την οφειλόμενη εισφορά, ο αποκλειόμενος εταίρος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει τη διαφορά. Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή τα χρήματα που θα εισπραχθούν είναι περισσότερα από την οφειλή του, η διαφορά αυτή αποδίδεται στον αποκλειόμενο εταίρο. Εκείνος που απέκτησε τα εταιρικά μερίδια δεν υποχρεούται σε καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς.

Η εισφορά αυτή προορίζεται για την κάλυψη ζημιάς που ήδη εμφανίζεται στον ισολογισμό, άρα θα είναι χρεωμένη στο λογαριασμό 42.01 «Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο» ή 42.02 «Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων», ο λογαριασμός ο οποίος θα συγκεντρώσει το ποσό της εισφοράς, θεωρούμενος αντίθετος των παραπάνω, μπορεί να δημιουργηθεί ως δευτεροβάθμιος του 42, έστω 42.90. Επίσης οι λογαριασμοί καλύψεως της συμπληρωματικής εισφοράς, μη προβλεπόμενοι στο ΕΓΛΣ, θα πρέπει να ανοιχθούν κάτω από το λογαριασμό 33 «Χρεώστες Διάφοροι». Προτείνουμε τη δυνατότητα χρησιμοποίησης ενός από τους κενούς δευτεροβάθμιους 32.92 - 32.94, οποίος θα πάρει τίτλο «Εταίροι, λογ/σμός συμπληρωματικής εισφοράς» και θα αναλύεται σε τριτοβάθμιους κατά εταίρο. (Λεοντάρης, 2003)

Παράδειγμα

Έστω ότι η ΑΛΦΑ ΕΠΕ με κεφάλαιο 90.000 €, 1000 εταιρικά μερίδια και τιμή μεριδίου 90€, κατέχεται από:

Τον εταίρο Α που έχει 500 εταιρικά μερίδια

Τον εταίρο Β που έχει 250 εταιρικά μερίδια

Και τον εταίρο Γ που έχει 250 εταιρικά μερίδια

Η εταιρία αποφασίζει την επιβολή συμπληρωματικής εισφοράς ύψους 10.000 € για την κάλυψη ισόποσης ζημιάς που εμφανίζεται στον ισολογισμό.
Η

εισφορά αυτή θα κατανεμηθεί στους εταίρους με βάση τη συμμετοχή τους στο εταιρικό κεφάλαιο, Δηλαδή,

Ο Α θα εισφέρει: $10.000 \text{ €} \times 500/1000 = 5000$

Ο Β θα εισφέρει: $10.000 \text{ €} \times 250/1000 = 2500$

Ο Γ θα εισφέρει: $10.000 \text{ €} \times 250/1000 = 2500$

10.000€

33.92 Εταίροι λογ. συμπληρωμ. Εισφοράς 10.000€

33.92.00 Εταίρος Α, λογ. Συμπλ. Εισφοράς 5.000

33.92.01 Εταίρος Β, λογ. Συμπλ. Εισφοράς 2.500

33.92.02 Εταίρος Γ, λογ. Συμπλ. Εισφοράς 2.500

42.90 Συμπληρωματική Εισφορά 10.000€

38.00 Ταμείο 10.000€

33.92 Εταίροι λογ. συμπληρωμ. Εισφοράς 10.000€

33.92.00 Εταίρος Α 5.000

33.92.01 Εταίρος Β 2.500

33.92.02 Εταίρος Γ 2.500

42.90 Συμπληρωματική Εισφορά 10.000€

42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγ. Χρήσεων 10.000€

Κάλυψη Ζημιάς Ισολογισμού

Αν υποθέσουμε ότι ο εταίρος Γ, δεν κατέβαλε την εισφορά του και πουλήθηκαν τα εταιρικά του μερίδια στον Δ έναντι του ποσού των 23.000€, ενώ

τα έξοδα εκποιήσεως ανήλθαν στα 50€, τότε:

33.92 Εταίροι λογ. συμπληρωμ. Εισφοράς 10.000€

33.92.00 Εταίρος Α, λογ. συμπλ. Εισφοράς 5.000€

33.92.01 Εταίρος Β, λογ. συμπλ. Εισφοράς 2.500€

33.92.02 Εταίρος Γ, λογ. συμπλ. Εισφοράς 2.500€

42.90 Συμπληρωματική Εισφορά 10.000€

38.00 Ταμείο 7.500€

33.92 Εταίροι, λογ. συμπλ. Εισφοράς 7.500€

33.92.00 Εταίρος Α 5.000€

33.92.01 Εταίρος Β 2.500€

Καταβολή εισφοράς από εταίρο Α και Β

33.07 Δοσοληπτικοί λογ/σμοι Εταίρων 50€

33.07.02 Εταίρος Γ, δοσοληπτικός λογ/σμός

38.00 Ταμείο 50€

Έξοδα εκποιήσεως εταιρικών μεριδίων εταιρου Γ

38.00 Ταμείο 23.000€

33.92 Εταίροι λογ. συμπλ. Εισφορών 2.500€

33.92.02 Εταίρος Γ, λογ. συμπλ. Εισφορών

33.07 Δοσοληπτικοί λογ. εταίρων 20.500€

33.07.02 Εταίρος Γ, δοσοληπτικός λογ/σμός

Εκποίηση εταιρικών μεριδίων Γ

33.07 Δοσοληπτικοί λογ/σμοι εταίρων 20.450€

33.07.02 Εταίρος Γ, δοσοληπτικός λογ.

38.00 Ταμείο 20.450€

Καταβολή υπέρ Γ

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο 22.500€

40.06.02 Εταιρική μερίδα Γ

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο

40.06.03 Εταιρική μερίδα εταίρου Δ 22.500€

Εμφάνιση εταίρου Δ

42.90 Συμπληρωματική Εισφορά 10.000€

42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγ. χρήσεων 10.000€

Κάλυψη ζημιάς ισολογισμού

Η έξοδος (κατόπιν αποκλεισμού και εκποίησης του εταιρικού μεριδίου) ενός εταίρου και η είσοδος, στη θέση του, άλλου προσώπου συνιστά τροποποίηση του καταστατικού και θα πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Επίσης, θα πρέπει να γίνουν και όλες οι διαδικασίες δημοσιότητας (πρωτοδικείο, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γνωστοποίηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.).

3.6. Τροποποίηση καταστατικού ΕΠΕ

Οποιαδήποτε τροποποίηση του καταστατικού, πρέπει να γίνεται κατόπιν απόφασης της συνελεύσεως των εταίρων, η οποία απόφαση θα πρέπει να ληφθεί με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα των εταιρικών μεριδίων όπως αναφέρει το άρθρο 38 παρ.1 του Ν. 3190/55. Η τροποποίηση του καταστατικού πρέπει να έχει, τη μορφή συμβολαιογραφικού εγγράφου αλλιώς είναι άκυρη (άρθρο 38 παρ. 2 Ν.3190/55).

Μετά την οποιαδήποτε τροποποίηση του καταστατικού, ακολουθούμε πιστά τις διαδικασίες δημοσίευσης της τροποποίησης όπως ορίζει το άρθρο 8 του Ν. 3190/55 (άρθρο 38 παρ.4 του ίδιου νόμου, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο

12 Π.Δ. 419/86). εταιρίας, προσκομίζεται στο συμβολαιογράφο, ο οποίος συντάσσει τη σχετική συμβολαιογραφική πράξη. Παρακάτω παρατίθεται υπόδειγμα πρακτικού συνελεύσεως (Πομόνης, 2003).

β) Δήλωση αναλήψεως των εταιρικών μεριδίων

Εδώ μιλάμε για την ανάληψη των μεριδίων που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου. Αυτό υφίσταται, εφόσον η αύξηση του κεφαλαίου αντιστοιχεί στην πρώτη περίπτωση, δηλαδή, στην αύξηση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Η δήλωση πρέπει να υποβληθεί στην εταιρία εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία που συνήλθε η συνέλευση των εταίρων.

γ) Σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης

Με βάση το πρακτικό της συνέλευσης των εταίρων, κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση αύξησης του κεφαλαίου, ο συμβολαιογράφος θα πρέπει να συντάξει τη σχετική συμβολαιογραφική πράξη μέσα σε δέκα ημέρες από τη λήξη της παραπάνω εικοσαήμερης προθεσμίας (άρθρο 40 παρ. 4 Ν.3190/55). Η πράξη αυτή αποτελεί σύμβαση μεταξύ της εταιρίας, που εκπροσωπείται από τον διαχειριστή της, και των προσώπων που λαμβάνουν τα εταιρικά μερίδια που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου.

δ) Δημοσίευση εκθέσεως επιτροπής άρθρου 9 Κ.Ν. 2190/20.

Εάν η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ γίνεται με εισφορές σε είδος (μηχ/τα, αυτοκίνητα, εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, όπως είναι η κυριότητα ή το δικαίωμα χρήσεως αυτών, αλλά και χρεόγραφα κ.λ.π.) αυτές επιβάλλεται να εκτιμηθούν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 (η επιταγή από τη διάταξη του άρθρου 5 του Ν. 3190/55). Η έκθεση της επιτροπής δημοσιεύεται ολόκληρη στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, πριν από τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου. η δημοσίευση γίνεται μέσω της Υπηρεσίας

Εμπορίου και της οικείας Νομαρχίας, στην οποία μαζί με την έκθεση προσκομίζεται παράβολο δημόσιου ταμείου.

ε) Καταβολή φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου.

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου, πρέπει να καταβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, που αντιστοιχεί στο 1% του ποσού της αύξησης του κεφαλαίου. Σε περίπτωση εισφορών σε είδος, η αξία αυτών, όπως την καθόρισε

η επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20, είναι υποχρεωτική για την Δ.Ο.Υ.

και δεν έχει δικαίωμα η τελευταία να προβεί σε αναπροσαρμογή της (όπως μπορεί να κάνει σε ανάλογες περιπτώσεις των προσωπικών εταιριών). Μετά την

καταβολή του φόρου η Δ.Ο.Υ. θεωρεί τουλάχιστον ένα αντίγραφο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και το παραδίδει στην εταιρία.

στ) Θεωρήσεις και Δημοσιότητα της πράξεως αυξήσεως.

Το θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ αντίγραφο, προσκομίζεται στο Ταμείο Νομικών όπου καταβάλλουμε το 0.5% του ποσού της αύξησης και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων που εκεί καταβάλλουμε το 1% του ποσού της αύξησης του κεφαλαίου. Έπειτα το προσκομίζουμε στο οικείο Επιμελητήριο για θεώρηση και

τέλος το αντίγραφο πρέπει να κατατεθεί στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας

για να καταχωρηθεί στο βιβλίο εταιριών. Περίληψη της συμβολαιογραφικής πράξης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (για την δημοσίευση απαιτείται παράβολο Δ.Ο.Υ. και εισφορά υπέρ ΤΑΠΕΤ). Ακολουθείται δηλαδή η ίδια διαδικασία θεώρησης και δημοσίευσης με την αρχική συμβολαιογραφική

σύμβαση της εταιρίας (καταστατικό). Η διαδικασία αυτή πρέπει να γίνεται σε

κάθε τροποποίηση του καταστατικού. (Παπαδάτου, 2004)

3.7. Λογιστικές εγγραφές αύξησης κεφαλαίου

Για τις τρεις πρώτες περιπτώσεις που αποτελούν και πραγματική αύξηση του κεφαλαίου, αντίθετα με τις δύο τελευταίες που αποτελούν λογιστική αύξηση του, οι λογιστικές εγγραφές είναι ίδιες με αυτές της συστάσεως. Δηλαδή:

33.03 Εταίροι, λογ. καλύψεως αυξήσεως κεφαλαίου

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο

XX.XX Λογ. εισφερόμενων στοιχείων

33.03 Εταίροι, λογ. καλύψεως αυξήσεως κεφαλαίου

Για την κεφαλαιοποίηση αποθεματικού θα έχουμε:

33.03 Εταίροι, λογ. καλύψεως αυξήσεως κεφαλαίου

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο

41.05 Έκτακτα αποθεματικά

30.03 Εταίροι, λογ. καλύψεως αυξήσεως κεφαλαίου

Η κεφαλαιοποίηση των διαφορών αναπροσαρμογής αντιμετωπίζεται όπως και η κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

4. ΜΕΙΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕ

Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου διακρίνεται σε:

A) Προαιρετική, λόγω:

- . κάλυψη ζημιάς
- . απόσυρση πλεοναζόντων κεφαλαίων

Προαιρετική, γενικά, είναι η μείωση του κεφαλαίου της ΕΠΕ σε κάθε περίπτωση που αυτή γίνεται με απόφαση των εταίρων, χωρίς να το επιβάλλει ο νόμος.

B) Υποχρεωτική, λόγω:

- . Απώλειας του 50% του εταιρικού κεφαλαίου
- . Εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου

Σε περίπτωση απώλειας του 50% του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ, ο νόμος ορίζει (άρθρο 45 παρ. 1 Ν. 3190/55), ότι οι διαχειριστές υποχρεούνται στη συγκάλεση της Συνέλευσης των Εταίρων, για να αποφασίσει περί της διαλύσεως της εταιρίας ή περί μειώσεως του κεφαλαίου. Η διατύπωση αυτή του νόμου είναι ασαφής και υποστηρίζεται ότι η διάταξη αυτή πρέπει να εφαρμόζεται εφόσον σε κάποια χρήση προκύψει ζημιά, είτε προερχόμενη από τη χρήση αυτή, είτε αθροιστικά από ακάλυπτες ζημιές προηγούμενων χρήσεων, που θα είναι μεγαλύτερη του 50% του εταιρικού κεφαλαίου, ανεξάρτητα αν υπάρχουν ή όχι αποθεματικά κεφάλαια. Υποστηρίζεται όμως και η άποψη, ότι θα πρέπει πρώτα να μεταφερθούν σε ελάττωση της ζημιάς όσα αποθεματικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό και μόνο αν μείνει ακάλυπτη ζημιά μεγαλύτερη από το 50% του εταιρικού κεφαλαίου να εφαρμοστεί η διάταξη.

Σε περίπτωση εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου για σπουδαίο λόγο η αξία του μεριδίου με την οποία αποζημιώνεται ο εξερχόμενος ή εταίρος προσδιορίζεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών. Εάν όμως δεν ληφθεί απόφαση από τη συνέλευση των εταίρων περί μειώσεως του εταιρικού κεφαλαίου μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη κοινοποίηση της απόφασης του Προέδρου Πρωτοδικών, ο εξερχόμενος εταίρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το δικαστήριο τη λύση της εταιρίας. Το ίδιο δικαίωμα έχει ο εξερχόμενος εταίρος, εάν δεν ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 42 του Ν. 3190/55.
(Παπαδάτου, 2004)

Εάν ταυτόχρονα με την έξοδο του εταίρου έχουμε την είσοδο άλλου ή άλλων εταίρων, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις μειώσεως του εταιρικού κεφαλαίου, απλά κάνουμε τροποποίηση του καταστατικού όπου θα φαίνεται η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων. Σε κάθε περίπτωση μειώσεως του κεφαλαίου της ΕΠΕ, είτε προαιρετικής είτε υποχρεωτικής, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου συνιστά πάντοτε την τροποποίηση του καταστατικού και συνεπώς πρέπει να ακολουθηθεί η σχετική διαδικασία που προβλέπει ο νόμος γενικά με τις ιδιαιτερότητες κάθε ξεχωριστής περίπτωσης.

β) Απαγορεύεται η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου κάτω από το ελάχιστο ποσό που ορίζει ο νόμος για τις ΕΠΕ (4.500€). Επίσης, δεν επιτρέπεται το εταιρικό μερίδιο να μειωθεί κάτω των 30€ (άρθρο 4 παρ. 1 και 2 Ν. 3190/55, όπως τροποποιήθηκαν με άρθρο 13 παρ. 1 και 2 Ν. 2842/2000). Εάν το κεφάλαιο της εταιρίας ανέρχεται στο ποσό του κατώτατου ορίου (4.500€) και προκύψει περίπτωση υποχρεωτικής μείωσης αυτού, θα πρέπει ταυτόχρονα να βρεθεί τρόπος αύξησής του τουλάχιστον κατά το ποσό της μείωσής του, ώστε να αποκατασταθεί το ελάχιστο όριο. Διαφορετικά η εταιρία θα πρέπει να λυθεί.

4.1. Διαδικασία μείωσης εταιρικού κεφαλαίου

4.1.1. Απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων

Λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του εταιρικού κεφαλαίου. Στην απόφαση της συνελεύσεως θα πρέπει να αναφέρεται ο λόγος μείωσης, το ποσό αυτής και ο τρόπος που θα πραγματοποιηθεί. (Παπαδάτου, 2004)

4.1.2. Δημοσίευση περιλήψεως της απόφασης μείωσης του κεφαλαίου.

Η δημοσίευση αυτή γίνεται με τη φροντίδα του διαχειριστή της εταιρίας μία φορά στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και δύο φορές σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα της εταιρίας. Μετά τη δημοσίευση θα πρέπει η εταιρία να περιμένει να περάσει διάστημα δύο μηνών για να υπογραφεί η συμβολαιογραφική πράξη. Ο νόμος επίσης, απαιτεί στο διάστημα αυτό της δίμηνης προθεσμίας, κανέναν από τους πριν τη δημοσίευση δανειστές της εταιρίας, να μην έχει διατυπώσει εγγράφως προς την εταιρία τις τυχόν αντιρρήσεις του για τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 42 παρ. 1 Ν.3190/55).

Το δικαστήριο, μετά από αίτηση της εταιρίας, μπορεί να επιτρέψει τη μείωση του κεφαλαίου της, παρά τις τυχόν αντιρρήσεις δανειστών της, εφόσον κρίνει ότι το κεφάλαιο της είναι αρκετό για την ικανοποίηση των αντιλεγόντων δανειστών ή η εταιρία γενικώς παρέχει επαρκεί ασφάλεια (άρθρο 42 παρ. 2 Ν.3190/55).

4.1.3. Σύνταξη της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης.

Αυτό όπως είπαμε και στην προηγούμενη παράγραφο μετά την πάροδο δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης για την μείωση του κεφαλαίου.

4.1.4. Θεώρηση και δημοσίευση της συμβολαιογραφικής πράξης.

Μετά την υπογραφή της πράξεως μείωσης του κεφαλαίου ακολουθεί η κατάθεση και θεώρηση αντιγράφου αυτής στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και η καταχώρηση της στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας.

Τέλος η πράξη αυτή δημοσιεύεται σε μορφή περίληψης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (κοίτα διαδικασία αύξησης κεφαλαίου). (Λεοντάρης, 2003)

Γενικά, η διαδικασία που τηρείται για τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου είναι η ίδια με αυτή της αύξησης του. Με μόνη διαφορά ότι κατά τη μείωση του

κεφαλαίου απαιτείται η δημοσίευση περιλήψεως της αποφάσεως των εταίρων και η τήρηση της δίμηνης προθεσμίας αναμονής πριν υπογραφεί το συμβολαιογραφικό έγγραφο. Η πρόσθετη αυτή δημοσίευση επιβάλλεται από το νόμο για την εξασφάλιση των συμφερόντων των δανειστών, οπότε όταν έχουμε αύξηση κεφαλαίου δεν υπάρχει λόγος να γίνει.

4.2. Λογιστικές εγγραφές μείωσης εταιρικού κεφαλαίου

Οι λογιστικές εγγραφές μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου στις περιπτώσεις συμψηφισμού ζημιάς ή επιστροφής στους εταίρους, θα είναι:

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο

33.07 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων

Η δεύτερη εγγραφή σε περίπτωση συμψηφισμού ζημιάς θα μπορούσε να είναι:

33.07 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων

42.01 Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο

ή 88.98 Ζημιές εις νέο

Ενώ η δεύτερη εγγραφή σε περίπτωση επιστροφής στους εταίρους θα είναι:

33.07 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων

38.00 Ταμείο

Αν η μείωση του κεφαλαίου γίνεται λόγω αποχωρήσεως εταίρου και ο Πρόεδρος Πρωτοδικών καθόρισε αξία μεριδίου διαφορετική από την ονομαστική, θα προκύψει μία διαφορά, χρεωστική ή πιστωτική. Το Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο δεν προσδιορίζει λογαριασμούς για τη διαφορά αυτή.

Αν η διαφορά είναι χρεωστική, μπορεί να θεωρηθεί ως τμήμα της αξίας υπερπροσόδου της επιχείρησης και να εμφανιστεί σε χρέωση του λογαριασμού 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως»

Π.χ.

Εστω ο εταίρος Α με εταιρικά μερίδια 200 ονομαστικής αξίας 30€ το καθένα, δηλαδή αξία της εταιρικής του μερίδας ανέρχεται στα 6.000€. Εξερχόμενος από την εταιρία, ο Πρόεδρος Πρωτοδικών καθόρισε αξία μεριδίου 50€, τότε θα έχουμε την εγγραφή:

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο

16.00 Υπεραξία επιχειρήσεως

33.03 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων

33.03.00 Δοσοληπτικός λογαριασμός εταίρου

Ο λογαριασμός 16.00 θα αποσβεστεί όπως ορίζεται για την αξία υπερπροσόδου. Αν η διαφορά είναι πιστωτική, τότε θα μπορούσε να εμφανισθεί σε κατάλληλο δημιουργούμενο υπολογαριασμό του 81.01 «Εκτακτα και ανόργανα έσοδα»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50

5. ΑΥΞΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕ

Κάθε μεταβολή του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ, συνοδεύεται από τροποποίηση του καταστατικού της εταιρίας. Εντοπίζουμε πέντε περιπτώσεις αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου (Πομόνης, 2003):

- i. Αύξηση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων.
- ii. Αύξηση της ονομαστικής αξίας των εταιρικών μεριδίων. Η νέα αξία της κάθε εταιρικής μερίδας θα πρέπει πάντα να είναι ακέραιο πολλαπλάσιο των 30€.
- iii. Απορρόφηση άλλης εταιρίας.
- iv. Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού.
- v. Κεφαλαιοποίηση της πιστωτικής διαφοράς που προκύπτει από αναπροσαρμογή της αξίας περιουσιακών στοιχείων.

Για την αύξηση του κεφαλαίου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί το τακτικό αποθεματικό, εφόσον χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη τυχόν μελλοντικών ζημιών. Αυτό ισχύει ακόμα και όταν το ποσό αυτό έχει υπερβεί το ελάχιστο όριο που ορίζει ο νόμος ή το καταστατικό. Η προαιρετική υπέρβαση του ελαχίστου ορίου μπορεί να θεωρηθεί ότι εκφράζει επιθυμία της εταιρίας για περισσότερη εξασφάλιση έναντι ζημιών.

5.1. Διαδικασία αύξησης κεφαλαίου

α) Απόφαση συνέλευσης των εταίρων

Με τη γνωστή πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του εταιρικού κεφαλαίου, η συνέλευση λαμβάνει την απόφαση για αύξηση του κεφαλαίου της εταιρίας. Η

απόφαση αυτή καταχωρείται στο βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων. Αντίγραφο του πρακτικού της συνέλευσης αυτής, θεωρημένο από το διαχειριστή της εταιρίας, προσκομίζεται στο συμβολαιογράφο, ο οποίος συντάσσει τη σχετική συμβολαιογραφική πράξη. Παρακάτω παρατίθεται υπόδειγμα πρακτικού συνελεύσεως.

β) Δήλωση αναλήψεως των εταιρικών μεριδίων

Εδώ μιλάμε για την ανάληψη των μεριδίων που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου. Αυτό υφίσταται, εφόσον η αύξηση του κεφαλαίου αντιστοιχεί στην πρώτη περίπτωση, δηλαδή, στην αύξηση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Η δήλωση πρέπει να υποβληθεί στην εταιρία εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία που συνήλθε η συνέλευση των εταίρων.

γ) Σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης

Με βάση το πρακτικό της συνέλευσης των εταίρων, κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση αύξησης του κεφαλαίου, ο συμβολαιογράφος θα πρέπει να συντάξει τη σχετική συμβολαιογραφική πράξη μέσα σε δέκα ημέρες από τη λήξη της παραπάνω εικοσαήμερης προθεσμίας (άρθρο 40 παρ. 4 Ν.3190/55). Η πράξη αυτή αποτελεί σύμβαση μεταξύ της εταιρίας, που εκπροσωπείται από τον διαχειριστή της, και των προσώπων που λαμβάνουν τα εταιρικά μερίδια που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου.

δ) Δημοσίευση εκθέσεως επιτροπής άρθρου 9 Κ.Ν. 2190/20.

Εάν η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ γίνεται με εισφορές σε είδος (μηχ/τα, αυτοκίνητα, εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, όπως είναι η κυριότητα ή το δικαίωμα χρήσεως αυτών, αλλά και χρεόγραφα κ.λ.π.) αυτές επιβάλλεται να εκτιμηθούν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 (η επιταγή από τη διάταξη του άρθρου 5 του Ν. 3190/55). Η έκθεση της επιτροπής δημοσιεύεται ολόκληρη στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, πριν από τη σύνταξη

του συμβολαιογραφικού εγγράφου. η δημοσίευση γίνεται μέσω της Υπηρεσίας Εμπορίου και της οικείας Νομαρχίας, στην οποία μαζί με την έκθεση προσκομίζεται παράβολο δημόσιου ταμείου.

ε) Καταβολή φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου.

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου, πρέπει να καταβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ο φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου, που αντιστοιχεί στο 1% του ποσού της αύξησης του κεφαλαίου. Σε περίπτωση εισφορών σε είδος, η αξία αυτών, όπως την καθόρισε

η επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20, είναι υποχρεωτική για την Δ.Ο.Υ.

και δεν έχει δικαίωμα η τελευταία να προβεί σε αναπροσαρμογή της (όπως μπορεί να κάνει σε ανάλογες περιπτώσεις των προσωπικών εταιριών). Μετά την

καταβολή του φόρου η Δ.Ο.Υ. θεωρεί τουλάχιστον ένα αντίγραφο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και το παραδίδει στην εταιρία.

στ) Θεωρήσεις και Δημοσιότητα της πράξεως αυξήσεως.

Το θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ αντίγραφο, προσκομίζεται στο Ταμείο Νομικών όπου καταβάλλουμε το 0.5% του ποσού της αύξησης και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων που εκεί καταβάλλουμε το 1% του ποσού της αύξησης του κεφαλαίου. Έπειτα το προσκομίζουμε στο οικείο Επιμελητήριο για θεώρηση και

τέλος το αντίγραφο πρέπει να κατατεθεί στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας

για να καταχωρηθεί στο βιβλίο εταιριών. Περίληψη της συμβολαιογραφικής πράξης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (για την δημοσίευση απαιτείται παράβολο Δ.Ο.Υ. και εισφορά υπέρ ΤΑΠΕΤ). Ακολουθείται δηλαδή η ίδια διαδικασία θεώρησης και δημοσίευσης με την αρχική συμβολαιογραφική

σύμβαση της εταιρίας (καταστατικό). Η διαδικασία αυτή πρέπει να γίνεται σε

κάθε τροποποίηση του καταστατικού. (Παπαδάτου, 2004)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 60

6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕ

6.1. Διορισμός διαχειριστών

Η διαχείριση και η εκπροσώπηση της εταιρίας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 17 του Ν.3190/55, μπορεί να ανατεθεί με διάταξη του καταστατικού ή με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων σε ένα ή περισσότερους διαχειριστές. Επιτρέπεται ο διορισμός διαχειριστών είτε από τους εταίρους μέλη της ΕΠΕ, είτε από μη εταίρους (υπαλλήλους της εταιρίας ή και τρίτους). Οι διαχειριστές διορίζονται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων για διορισμό διαχειριστών λαμβάνεται με τη συνήθη πλειοψηφία του άρθρου 13 του νόμου 3190/55 (πλειοψηφία λίγο πάνω από το μισό του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν λίγο πάνω απ' το μισό του εταιρικού κεφαλαίου). Εάν όμως η απόφαση της συνελεύσεως αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού τότε απαιτείται πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 4 του Ν.3190/55 απαγορεύεται να διοριστούν διαχειριστές ή να είναι εταίροι σε ΕΠΕ δημόσιοι υπάλληλοι υπαγόμενοι στον Κώδικα Δημοσίων Διοικητικών υπαλλήλων, καθώς και καθηγητές των πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και των ισότιμων προς αυτά ανωτάτων σχολών.

Διορισμός προσωρινού διαχειριστή. Αν κάποιος εταίρος, που είναι συγχρόνως και διαχειριστής, βρεθεί σε αντιδικία με την εταιρία, τότε διορίζεται προσωρινός διαχειριστής σύμφωνα με το άρθρο 69 Α.Κ., ο οποίος και θα

υποδεχθεί την αγωγή που έχει εγείρει ο πρώτος στο όνομα της εταιρίας και θα την εκπροσωπήσει στο δικαστήριο. Όπως επίσης, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει προσωρινό διαχειριστή, σε περίπτωση θανάτου του μοναδικού διαχειριστή της ΕΠΕ, εφόσον οι εταίροι δεν συγκεντρώνουν την απαιτούμενη από το καταστατικό πλειοψηφία για την εκλογή νέου.

6.2. Δημοσιότητα διορισμού διαχειριστών

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων για το διορισμό των διαχειριστών δημοσιεύεται με σχετική ανακοίνωση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Όταν με το διορισμό του/των διαχειριστών έχουμε ταυτόχρονη τροποποίηση του καταστατικού, θα πρέπει να κάνουμε όλες τις διαδικασίες που απαιτούνται για την τροποποίηση. Όταν δεν έχουμε ταυτόχρονη τροποποίηση καταστατικού αρκεί μόνο η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με τα ονόματα των διορισθέντων διαχειριστών.

Η ανακοίνωση περί διορισμού διαχειριστών, που εκλέχθηκαν από τη συνέλευση των εταίρων και η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. (Παπαδάτου, 2004)

6.3. Αρμοδιότητες διαχειριστών

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ.1 του Ν. 3190/55, οι διαχειριστές εκπροσωπούν την εταιρία και ενεργούν επ' ονόματι αυτής κάθε πράξη διαχειρίσεως και διαθέσεως, σε κάθε περίπτωση, που ανάγεται στο σκοπό της εταιρικής επιχειρήσεως. Για τον περιορισμό της εξουσίας των διαχειριστών, οι εταίροι μπορούν να απαριθμήσουν τις πράξεις που δεν θα είναι της αρμοδιότητάς τους στο καταστατικό.

Ο διαχειριστής μπορεί να αναλάβει εγκύτως υποχρεώσεις για την εταιρία, έστω και αν η εταιρική επωνυμία δεν αναγράφεται ολογράφως (σφραγίδα πάνω

απ' την υπογραφή του), εφόσον δεν δημιουργείται αμφιβολία περί του προσώπου της εταιρίας. Οι πράξεις του διαχειριστή μετά τη λύση της εταιρίας δεν δεσμεύουν την εταιρία (Α. Π. 1156/95).

Σε περίπτωση που υπάρχουν πάνω από ένας διαχειριστές οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται συλλογικά και να υπάρχει ομοφωνία, εκτός και αν έχει οριστεί κάτι διαφορετικό στο καταστατικό.

Ο διαχειριστής της ΕΠΕ δεν είναι έμπορος. Ο διαχειριστής-εταίρος της ΕΠΕ δεν γίνεται έμπορος ούτε από την ιδιότητα του διαχειριστή ούτε από την ιδιότητα του εταίρου έστω και αν κατέχει το μεγαλύτερο μέρος ή και το σύνολο των εταιρικών μεριδίων. Αυτό, γιατί το γεγονός της αποκτήσεως εταιρικών μεριδίων της ΕΠΕ δεν συνιστά αντικειμενική εμπορική πράξη και οι εμπορικές πράξεις που επιχειρεί ως διαχειριστής, ενεργούνται στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρίας (απόφαση 5/1996 Αρείου Πάγου Ολομ.)

Διαχειριστής που είναι και εταίρος της ΕΠΕ, ο οποίος κατέχει το 90% των εταιρικών μεριδίων, και αν ακόμα θεωρηθεί ότι είναι έμπορος, δεν υπέχει προσωπική ευθύνη ούτε προσωποκρατείτε για τα χρέη της εταιρίας (απόφαση Πολ. Πρωτ. Αθ. 3792/94-Ε.Εμπ.Δ. 1995,σελ.63).

6.4. Αμοιβές διαχειριστών ΕΠΕ

Αν ο διαχειριστής της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης δεν είναι ταυτόχρονα και εταίρος αυτής, οι μισθοί που λαμβάνει αποτελούν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και κατά συνέπεια πρέπει να γίνεται σε αυτούς παρακράτηση φόρου με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57 του Ν.2238/94, όπως ισχύει. Οι μισθοί αυτοί εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα ως δαπάνη μισθοδοσίας, με την προϋπόθεση, βέβαια, ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος (πραγματική δαπάνη, καταβολή των

ασφαλιστικών εισφορών Ι.Κ.Α. κλπ.). Αυτό ορίζεται στην παράγραφο 7 της υπ' αριθ. 1088411/10621/Πολ.1185/92 εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών.

Στην παραπάνω περίπτωση, οι αμοιβές του ή των διαχειριστών της ΕΠΕ έχουν την ίδια λογιστική μεταχείριση που έχουν και οι μισθοί των άλλων υπαλλήλων της εταιρίας.

Αν διαχειριστής της ΕΠΕ είναι κάποιος εταίρος, τότε οι μισθός του καταβάλλεται, είτε βάση καταστατικού είτε βάση συμφωνίας, κατά τη διάρκεια της χρήσης για τις υπηρεσίες που προσφέρει ως διαχειριστής, καθώς επίσης ο μισθός και οι κάθε είδους απολαβές που καταβάλλονται από την ΕΠΕ σαν εταίρος της για τις υπηρεσίες του προς αυτήν (π.χ. λογιστής, διευθυντής κλπ.) αποτελούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, εφόσον όμως ο δικαιούχος είναι ασφαλισμένος για τις υπηρεσίες του αυτές σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό εκτός του ΙΚΑ. Για τους μισθούς και τις απολαβές αυτές θα διενεργείται παρακράτηση φόρου εισοδήματος ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), ο οποίος θα αποδίδεται στην αρμόδια ΔΟΥ μέχρι την 20ή ημέρα των μηνών Ιανουαρίου, Μαρτίου, Μαΐου, Ιουλίου, Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου με προσωρινή δήλωση, που περιλαμβάνει τα καταβληθέντα ποσά αμοιβών του προηγούμενου διμήνου. (Παπαδάτου, 2004)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7Ο

7. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΕ

7.1. Φορολογία εισοδήματος

Ο φόρος στις ΕΠΕ υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές που ορίζει ο Ν.3296/2004. Με βάση το νόμο αυτό οι συντελεστές φορολογίας για τα έτη 2004 έως 2007 έχουν ως εξής (Λεοντάρης, 2003):

Πίνακας 1

ΧΡΗΣΗ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ

2004

35%

2005

32%

2006

29%

2007

25%

2008

25%

2009

25%

2010

25%

2011

25%

Οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται επί των φορολογητέων κερδών της ΕΠΕ, τα οποία προσδιορίζονται αν από τα καθαρά κέρδη αφαιρέσουμε τυχόν μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες, έσοδα φορολογητέα κατά

ειδικό τρόπο, έσοδα αφορολόγητα και ζημιές προηγούμενων χρήσεων. Καθαρά κέρδη της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης είναι αυτά που προκύπτουν μετά την
αφαίρεση από τα ακαθάριστα έσοδα (Πομόνης, 2003):

- Του κόστους πωληθέντων
- Των εξόδων
- Πάσης ζημιάς
- Των αποσβέσεων
- Κάθε εταιρικού βάρους

Ως εταιρικό βάρος θεωρείται ο φόρος εισοδήματος και οι λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι όπως ο φόρος ακίνητης περιουσίας, ο φόρος κατά την κεφαλαιοποίηση αποθεματικών κ.α. Επιπλέον του

κυρίου φόρου, επιβάλλεται και συμπληρωματικός φόρος στο εισόδημα από εκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση ή ιδιόχρηση ακινήτων. Ο φόρος αυτός, υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) στο συνολικό ακαθάριστο εισόδημα που προέρχεται από ακίνητα και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του κυρίως φόρου εισοδήματος. Σε περίπτωση που λόγω ζημιάς δεν οφείλεται

φόρος εισοδήματος δεν επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος ανεξάρτητα από το ύψος των εισοδημάτων από ακίνητα.

Σημειώνουμε εδώ ότι το εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων στις ΕΠΕ και ΑΕ θεωρείται εισόδημα Δ' πηγής και επομένως εκπίπτονται από τα ακαθάριστα έσοδα οι τόκοι δανείου για αγορά ακινήτου προς εκμετάλλευση (γνωμ. Ν. Σ. Κ.

678/2000 ΠΟΛ. 1058/7.3.2001).

Με το φόρο εισοδήματος που προκύπτει εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για τα κέρδη αυτά για τους εταίρους της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης είτε είναι φυσικά είτε είναι νομικά πρόσωπα.

7.1.1. Εκπτώσεις από το φόρο

Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν (Παπαδάτου, 2004):

α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε

β) Ο φόρος που παρακρατήθηκε.

γ) Ο φόρος που αναλογεί στο μέρος των φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εισοδημάτων που διανέμονται και με τα οποία έχουν προσαυξηθεί τα υποκείμενα σε φορολογία κέρδη του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 106 του Ν.2238/94.

δ) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στο εξωτερικό για το εισοδήματα που προέκυψαν σε αυτό. Ειδικά, για μερίσματα που εισπράττει ημεδαπή μητρική εταιρεία από αλλοδαπή θυγατρική εταιρεία, εκπίπτει το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε ως φόρος εισοδήματος νομικού προσώπου, καθώς και το ποσό που παρακρατήθηκε ως φόρος επί του μερίσματος κατά το μέρος το οποίο αναλογεί στα πιο πάνω διανεμόμενα μερίσματα. Όταν τα μερίσματα αυτά έχουν διανεμηθεί προηγουμένως από θυγατρική της πιο πάνω αλλοδαπής εταιρείας, του ίδιου ή άλλου κράτους, και η καταβάλλουσα στην ημεδαπή εταιρεία τα μερίσματα, δεν έχει προβεί σε παρακράτηση φόρου ή δεν έχει καταβάλλει η ίδια φόρο εισοδήματος, το ημεδαπό νομικό πρόσωπο δικαιούται να εκπέσει από τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος το ποσό φόρου εισοδήματος που έχει καταβάλλει η θυγατρική της αλλοδαπής εταιρείας ή που έχει παρακρατήσει για τα υπόψη μερίσματα, τα οποία τελικά έχουν διανεμηθεί προς το ημεδαπό νομικό πρόσωπο.

Για την απόδειξη του ύψους του φόρου που έχει καταβληθεί εκτός Ελλάδος για το ποσό του διανεμόμενου μερίσματος που τελικώς κτάται από την ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία απαιτείται βεβαίωση εκδιδόμενη στη χώρα καταβολής του φόρου, από Ορκωτό Ελεγκτή ή άλλη αρμόδια αρχή της χώρας.

Το ποσό φόρου που εκπίπτει σύμφωνα με την περίπτωση αυτή σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερο από ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

7.1.2. Προκαταβολή του φόρου

Με βάση την οριστική δήλωση του νομικού προσώπου ή τον οριστικό τίτλο, ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαιώνει ποσό ίσο με το 80% (από πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) που ήταν μέχρι το τέλος του 2006, άρθρο 10 παρ.1 3453/7.4.2006) του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα της διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους κατά περίπτωση, που έληξε Άρθρο 111 Ν.2238/94). Η βεβαίωση αυτή γίνεται έναντι του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα της διανυόμενης διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους κατά περίπτωση.

Όταν δεν υπάρχει δήλωση ή οριστικός τίτλος, ο καταβλητέος φόρος υπολογίζεται με βάση το φόρο που προκύπτει από στοιχεία του εγγύτερου οικονομικού έτους. Αν τα έσοδα της ΕΠΕ αποδεδειγμένα μειώνονται πάνω από 25% στην τρέχουσα χρήση μπορεί να ζητηθεί με αίτηση μέχρι τον Σεπτέμβριο η ανάλογη μείωση του.

Σύμφωνα με το άρθρο 111 παρ.1 του Ν.2238/1994, εάν στη δήλωση περιλαμβάνονται και εισοδήματα για τα οποία έχει παρακρατηθεί φόρος κατά την καταβολή τους αυτός ο φόρος εκπίπτει από την προκαταβολή. Δεν εκπίπτουν τα ποσά του φόρου που έχουν παρακρατηθεί σε εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί κατά ειδικό τρόπο. Δεν υπολογίζεται προκαταβολή σε κεφαλαιοποιούμενα ή διανεμόμενα κέρδη που απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος.

Η προκαταβολή φόρου στις νέες ΕΠΕ μειώνεται κατά 50% στα 3 πρώτα χρόνια λειτουργίας τους. Εξαιρείται η περίπτωση εταιρίας που κάνει έναρξη

δραστηριότητας μετά από εικονική λύση προηγούμενης εταιρίας ή διακοπή ατομικής επιχείρησης που είχε την ίδια δραστηριότητα στην ίδια επαγγελματική

εγκατάσταση και έχει τους ίδιους εταίρους ή μεταξύ των εταίρων της περιλαμβάνεται και το φυσικό πρόσωπο που είχε την ατομική επιχείρηση. Ισχύει

για τα νομικά πρόσωπα που ιδρύονται από 01.01.2005 και μετά. Η μείωση αυτή

δεν εφαρμόζεται για τα νομικά πρόσωπα που προέρχονται από μετατροπή ή συγχώνευση άλλων επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις οποιουδήποτε νόμου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 10 ν.3522/2006 για διαχείριση από 1.1.2007 αφαιρούνται από τα κέρδη ισολογισμού 1500 ευρώ για κάθε άτομο που απασχολούν με αναπηρία 67% και άνω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 80

8. ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

8.1. Διάθεση κερδών

Το τακτικό αποθεματικό και τα διανεμόμενα κέρδη (αμοιβές διαχειριστών, λοιπές παροχές εργατοϋπαλληλικού προσωπικού), λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που μένει μετά την αφαίρεση από τα καθαρά κέρδη της χρήσης των ζημιών προηγούμενων χρήσεων, των εταιρικών βαρών (φόρο εισοδήματος, λοιπούς μη ενσωματωμένους στο λειτουργικό κόστος φόρους) κλπ.

Όπως παρακάτω:

88.00 ή 88.01 (86.99) ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

Μείον

88.03-04 (42.01-02) ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΖΗΜΙΩΝ)
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Συν ή μείον

88.06 (42.04) ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

ΧΡΗΣΕΩΝ

Μείον

88.08 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΟΓΑ

Μείον

88.09 ΛΟΙΠΟΙ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΦΟΡΟΙ

Μείον

ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ

Συν

42.00 ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΚΕΡΔΩΝ) ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ

ΧΡΗΣΗΣ

Συν

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ =

88.99 ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

Στην περίπτωση που τα κέρδη δεν επαρκούν για να ικανοποιηθούν πλήρως οι δικαιούχοι ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- Αφαιρείται από τα καθαρά κέρδη η κράτηση για το φόρο εισοδήματος.
- Αφαίρεση ζημιών προηγούμενων χρήσεων (42.01-02)
- Αφαιρείται το οριζόμενο από το νόμο ή το καταστατικό ποσό για τακτικό αποθεματικό.
- Ακολουθεί η διανομή (κέρδη σε εταίρους, κλπ. σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό).

Η κάλυψη ζημιών μπορεί να γίνει προαιρετικά με τους παρακάτω τρόπους:

- Με το τακτικό ή άλλα αποθεματικά.
- Με την υπεραξία αναπροσαρμογής παγίων.

Ο τρόπος διανομής των καθαρών κερδών σε περίπτωση που δεν υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό, αποφασίζετε από την Γενική Συνέλευση των εταίρων. Η διανομή ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει (Πομόνης, 2003):

- Κέρδη στους εταίρους
- Αμοιβές διαχειριστών
- Κράτηση εκτάκτου αποθεματικού για ειδικό σκοπό
- Αφορολόγητα αποθεματικά
- Διανομή κερδών στο προσωπικό κλπ.

8.2. Τακτικό αποθεματικό

Κάθε τέλος της διαχειριστικής περιόδου, οι εταιρίες, για την κάλυψη μελλοντικών ζημιών, υποχρεούνται από το νόμο πριν τη διάθεση των καθαρών

κερδών τους να κρατήσουν το 5% των κερδών αυτών ως τακτικό αποθεματικό (άρθρο 24 Ν.3190/55). Ο νόμος ορίζει το ελάχιστο ποσοστό αλλά το καταστατικό μπορεί να ορίζει την κράτηση μεγαλύτερου ποσοστού. Εάν το καταστατικό δεν προβλέπει διαφορετικό ποσοστό από αυτό που ορίζει ο νόμος, τότε δεν επιτρέπεται η κράτηση μεγαλύτερου ποσοστού από το οριζόμενο του νόμου, εκτός και αν γίνει τροποποίηση του καταστατικού. Η κράτηση του αποθεματικού ισχύει μέχρι το αποθεματικό να φτάσει στο 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου.

Σε περίπτωση που δεν κρατηθεί τακτικό αποθεματικό, θεωρείται ότι έχει γίνει παράνομη διανομή κερδών. Υπεύθυνοι θεωρούνται οι διαχειριστές όπου θα αντιμετωπίσουν ποινικές διώξεις και θα καταβάλλουν αποζημίωση σύμφωνα με το άρθρο 26 του Ν.3190/55, ενώ οι εταίροι σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 2 του Ν.3190/55, υποχρεούνται να επιστρέψουν τα κέρδη αυτά. (Λεονταρίτης, 2006)

Όμως, σύμφωνα με την γνωμοδότηση του Ε.ΣΥ.Λ. 57/1990, υπάρχει εξαίρεση υποχρέωσης κράτησης τακτικού αποθεματικού, όταν ο βαρύνων την εταιρία φόρος εισοδήματος απορροφά το σύνολο των καθαρών κερδών της χρήσεως, καθώς και όταν το τελικό αποτέλεσμα της χρήσεως είναι ζημιά.

Άρα, η κράτηση για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Είναι υποχρεωτική (Πομόνης, 2003) :
 - ο όταν υπάρχουν κέρδη μετά τους φόρους
 - ο όταν το τελικό αποτέλεσμα της χρήσεως είναι κέρδη και όχι ζημιές
 - ο μέχρι να φτάσει το τακτικό αποθεματικό στο 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου

- Υπολογίζεται στα καθαρά (λογιστικά) κέρδη και όχι στα φορολογητέα

- Γίνεται με σκοπό την κάλυψη μελλοντικών ζημιών και δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για κανένα άλλο σκοπό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 90

9. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕ

9.1. Υποχρεωτικός έλεγχος ΕΠΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν.3190/55, οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης όταν συγκεντρώνουν δύο (2) από τα κριτήρια που ορίζει η παράγραφος 6 του άρθρου 42α του Κ.Ν.2910/1920, για δύο (2) συνεχόμενες χρήσεις, υποχρεούνται να καλέσουν ελεγκτή από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.

Τα κριτήρια αυτά είναι:

- ο Σύνολο Ενεργητικού 2.500.000,00 €
- ο Καθαρός Κύκλος Εργασιών 5.000.000,00 €
- ο Μέσος όρος προσωπικού 50 άτομα

Συμπερασματικά, μια ΕΠΕ που θα συγκεντρώσει κατά τις χρήσεις 2011 και 2012 δύο από τα παραπάνω κριτήρια πρέπει να αποστείλει έγγραφο της προς το ΣΟΕΛ και να ζητεί τον διορισμό Ορκωτού Ελεγκτή που θα ελέγξει την χρήση 2012. Το έγγραφο αυτό πρέπει να σταλεί έγκαιρα, ώστε ο διορισμός του ελεγκτή από το Σ.Ο.Ε.Λ. να γίνει πριν την 31 Μαρτίου (ημ/νία συγκλήσεως της συνελεύσεως των εταίρων της ΕΠΕ, ώστε να περιληφθεί στα θέματα ημερησίας διατάξεως αυτής).

Οι άλλες ΕΠΕ που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις για να υπαχθούν στον υποχρεωτικό έλεγχο του Σ.Ο.Ε.Λ., δεν έχουν καμία υποχρέωση να ορίσουν ελεγκτή (όπως συμβαίνει με τις ανώνυμες εταιρίες). Μπορούν όμως, οικειοθελώς

να προβλέψουν στο καταστατικό τους τη διενέργεια ελέγχου από το Σ. Ο. Ε.Λ. ή ιδιώτες - πράγμα που δεν συμβαίνει στην πράξη.

Το Σ.Ο.Ε.Λ. μετά το πέρας του ελέγχου χορηγεί ένα πιστοποιητικό ελέγχου το οποίο δημοσιεύεται μαζί με τον ισολογισμό. Παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας, οι οποίες διαπιστώθηκαν από τους ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, γνωστοποιούνται εγγράφως στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, χωρίς καθυστέρηση.

9.2. Ποινικές διατάξεις

Σύμφωνα με το άρθρο 60 του Ν. 3190/55, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα (φυλάκιση έως 6 μηνών ή χρηματικό πρόστιμο ή και τα δύο) (Λεοντάρης, 2003):

- Όποιος συναλλάσσεται ως εκπρόσωπος της ΕΠΕ κατά παράβαση των άρθρων 16-19 και 47 του Ν. 3190/55 (δηλαδή κατά παράβαση των διατάξεων περί διαχειριστών και εκκαθαριστών).
- Όποιος συναλλάσσεται ως εκπρόσωπος αλλοδαπής ΕΠΕ που δεν έχει άδεια εγκαταστάσεως.
- Κάθε εταίρος ή διαχειριστής ΕΠΕ που κάνει ψευδείς δηλώσεις σχετικά με την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.
- Όποιος από πρόθεση παρέλειψε τη σύνταξη εμπρόθεσμα του ετήσιου ισολογισμού ή συνέταξε ή ενέκρινε ανακριβή ισολογισμό.
- Όποιος χωρίς ισολογισμό ή με βάση ψευδή ή παράνομο ισολογισμό επιχείρησε την διανομή κερδών.
- Όποιος από πρόθεση παρέλειψε να συγκαλέσει την συνέλευση των εταίρων κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού.
- Όποιος παίρνει ειδικές ωφέλειες ή υποσχέσεις για να κατευθύνει εταίρους στην ψηφοφορία ή για να μην παραβρεθούν στη συνέλευση.

- Ο διαχειριστής ΕΠΕ που ασκεί επιχείρηση για την οποία έχει οριστεί άλλος νομικός τύπος εταιρίας.
- Ο διαχειριστής ή εταίρος που παραβαίνει το άρθρο 20 του Ν.3190/55 περί καταχωρήσεων και δημοσιεύσεων.
- Κάθε διαχειριστής που παραβαίνει τις διατάξεις του Ν. 3190/55 περί καταχωρήσεων και δημοσιεύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 100

10. ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε

ΛΥΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Ε.Π.Ε. -ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ Γ.Σ.

(Για την λύση της ΕΠΕ όπου θα αναφέρεται ότι " η ΕΠΕ λύεται και τίθεται σε εκκαθάριση.")

ΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ & ΣΥΝΤΑΣΕΤΑΙ Ο ΑΡΧΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

(ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜ/ΣΗΣ,
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ,
ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Μέσα σε 4 μήνες & 10 μέρες (άρθρο 107 παρ.2α Ν.2238/94)

ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΦΠΑ

Μέσα σε 130 Ημέρες (άρθρο 38 παρ.1.Ν.2859/00

ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΗ Δ.Ο.Υ. ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ

Μέσα σε 30 Ημέρες από την ημερομηνία λύσης της ΕΠΕ & επισυνάπτεται στην Δ.Ο.Υ. επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης (άρθρο 36 παρ.1.Ν.2859/00)

Στην συνέχεια η ΕΠΕ εισέρχεται στο στάδιο της Εκκαθάρισης :

Ο Στόχος είναι να ρευστοποιηθούν όλα τα περιουσιακά στοιχεία να πληρωθούν οι Προμηθευτές και οι Φόροι της Εταιρείας έτσι ώστε να μείνει μόνο ταμείο & Κεφάλαιο.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΕΛΙΚΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΣΤΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ο τελικός Ισολογισμός και τα
αποτελέσματα Εκκαθάρισης εγκρίνονται
από την Γενική Συνέλευση των εταίρων και
στη συνέχεια δημοσιεύονται στο Φ.Ε.Κ.
(άρθρα 48 & 50 Ν.3190/55).

ΣΥΝΤΑΞΗ ΔΙΑΛΥΤΙΚΟΥ

Μέσα σε 30 Ημέρες από την σύνταξη του τελικού Ισολογισμού & με βάση αυτό συντάσσεται από το συμβολαιογράφο το διαλυτικό

Κατάθεση δήλωση μεταβολών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ (με όλα τα υποχρεωτικά δικαιολογητικά, ανάλογα με την νομική μορφή της επιχείρησης), ακυρώνονται τα θεωρημένα στοιχεία και εκδίδονται νέα με την προσθήκη της φράσης «υπό εκκαθάριση» ή επαναθεωρούνται τα ίδια στοιχεία με τη φράση «υπό εκκαθάριση».

Οι εκκαθαριστές πρέπει να περατώσουν, χωρίς καθυστέρηση, τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρίας, να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, να εξοφλήσουν τα χρέη της και να εισπράξουν τις απαιτήσεις αυτής. Μπορούν δε να ενεργήσουν και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και τα συμφέροντα της εταιρίας. (Λεονταρίτης, 2006)

Ανάλογα με την εταιρική μορφή της υπό εκκαθάριση εταιρίας, οι εκκαθαριστές καταρτίζουν μετά το πέρας της εκκαθάρισης τις τελικές οικονομικές καταστάσεις τις οποίες έχουν την υποχρέωση να δημοσιεύσουν στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Σύμφωνα με την 312/29.9.2001 γνωμάτευση του Ε.ΣΥ.Λ., ο τελικός Ισολογισμός επιτρέπεται να περιλαμβάνει στο ενεργητικό του μόνο τα χρηματικά διαθέσιμα και στο παθητικό του μόνο τις οφειλές της εταιρίας προς τους μετόχους, και το προκύψαν πλεόνασμα ή έλλειμμα της εκκαθάρισης. Σε περίπτωση που η εκκαθάριση δεν περατωθεί μέχρι το τέλος του έτους, τότε υποβάλλεται προσωρινή δήλωση εισοδήματος για τα εισοδήματα κάθε έτους (μέσα σε ένα μήνα από την λήξη του έτους) και οριστική δήλωση εισοδήματος μέσα σε ένα μήνα από την λήξη της εκκαθάρισης. Όταν υποβάλλεται η προσωρινή δήλωση εισοδήματος (όχι η οριστική) κατά το στάδιο

της εκκαθάρισης, τότε υπολογίζεται κανονικά και προκαταβολή φόρου πάνω στον κύριο φόρο.

Όσον αφορά το Φ.Π.Α., η περιοδική δήλωση υποβάλλεται κανονικά, ενώ η εκκαθαριστική δήλωση του ΦΠΑ υποβάλλεται μόνο στο τέλος της εκκαθάρισης, όσο μεγάλη και αν είναι η διάρκεια αυτής (και όχι στο τέλος κάθε χρόνου). Η εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. υποβάλλεται για βιβλία Α' και Β' κατηγορίας μέσα σε 55 ημερολογιακές ημέρες από το τέλος της εκκαθάρισης και για βιβλία Γ' κατηγορίας μέσα σε 130 ημερολογιακές ημέρες.

Επίσης πολλές φορές η λύση και η εκκαθάριση της επιχείρησης πραγματοποιούνται συγχρόνως. Στην περίπτωση αυτή συντάσσεται ένας μόνο ισολογισμός (ο τελικός ισολογισμός) και κατ' ευθείαν συμπληρώνεται το έντυπο της διακοπής ενώ ακυρώνονται συγχρόνως τα στοιχεία της εταιρίας.

Αυτό συμβαίνει συνήθως όταν τηρούνται βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ. Β.Σ. και δεν υπάρχουν πάγια και εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία. Στην άσκηση που ακολουθεί, συντάχθηκε από τους εκκαθαριστές ο ισολογισμός της υπό εκκαθάριση εταιρίας σύμφωνα με τα λογιστικά βιβλία. Οι λογιστικές εγγραφές κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης έχουν γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να βοηθούν το λογιστή στη σύνταξη των περιοδικών δηλώσεων Φ. Π.Α. καθώς επίσης και στη συμπλήρωση του έντυπου Ε3 (για το προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της επιχείρησης).

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ

Η ΕΠΕ έχει τεθεί σε εκκαθάριση και έχουν ορισθεί εκκαθαριστές. Εφόσον ολοκληρωθεί η εκκαθάριση και συνταχθεί και ο ισολογισμός, ποια είναι η ακριβής διαδικασία για να γίνει διακοπή;

10.1. Υποχρεώσεις του Ν 3190/1955

Μετά την σύνταξη του ισολογισμού εκκαθάρισης και με την προϋπόθεση ότι η ΕΠΕ έχει ήδη νομίμως εισέλθει στο στάδιο αυτής*, γίνεται η δημοσίευσή του στο ΦΕΚ, τ. ΑΕ & ΕΠΕ (άρθρο 48 του Ν 3190/1955), ενώ ταυτόχρονα οι εκκαθαριστές υποχρεούνται σε απογραφή της περιουσίας της εταιρείας. Κατά την πορεία της εκκαθάρισης, εφόσον αυτή διαρκέσει πέραν του έτους, υφίσταται η υποχρέωση κατάρτισης, και δημοσίευσης ισολογισμού για κάθε έτος (δωδεκάμηνο).

Με το πέρας της εκκαθάρισης: συντάσσεται ο τελικός ισολογισμός, ο οποίος εγκρίνεται από την γενική συνέλευση των εταίρων. Η σχετική απόφαση έγκρισης της ΓΣ είναι σκόπιμο να περιλαμβάνει και τον τρόπο διανομής του τελικού προϊόντος της περιουσίας της εταιρείας στους εταίρους, ανάλογα με τα ποσοστά συμμετοχής τους σε αυτή.

Στη συνέχεια, η απόφαση της ΓΣ σχετικά με το πέρας της εκκαθάρισης και την έγκριση του τελικού ισολογισμού, επιβεβαιώνει την οριστική διακοπή των εργασιών εκκαθάρισης και συντάσσεται ενώπιον συμβολαιογράφου το διαλυτικό της εταιρείας.

Ακολούθως, παραγγέλλεται η δημοσίευσή του (περίληψη) στο ΦΕΚ, τ. ΑΕ & ΕΠΕ και καταχωρίζεται στο Μητρώο Εταιρειών του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας. Παράλληλα, ενημερώνεται και το οικείο Επιμελητήριο. Σημειώνεται ότι σε όλη τη διαδικασία, οποιαδήποτε απόφαση της ΓΣ των εταίρων θα πρέπει να προέρχεται ύστερα από νόμιμη συνεδρίαση αυτής, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις σύγκλισης που διατυπώνονται στις παρ. 1, 3 & 4, του άρθρου 10, του Ν 3190/1955.

10.2. Ειδικότερα για την εκκαθάριση της Ε.Π.Ε.

Για την εκκαθάριση της Ε.Π.Ε πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα:

- . Η θέση της εταιρίας σε εκκαθάριση δεν συνεπάγεται αυτοδίκαια την παύση των εργασιών της, αλλά η λειτουργία της εταιρίας μπορεί να εξυπηρετούνται οι σκοποί της εκκαθάρισης.
- . Αρμόδια για το διορισμό και την ανάκληση των εκκαθαριστών είναι η Συνέλευση.
- . Ο διορισμός των εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδίκαια και την παύση της εξουσίας και των καθηκόντων του/των διαχειριστή/των, τα καθήκοντα των οποίων ασκούνται πλέον από τους εκκαθαριστές. Οι εκκαθαριστές προβαίνουν σε απογραφή των στοιχείων της εταιρίας, σε κατάρτιση ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσεως, τα οποία υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας και γνωστοποιούνται στην αρμόδια ΔΟΥ.
- . Διατυπώσεις:

Για την εκκαθάριση της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στα παρακάτω:

Α. Το στάδιο της εκκαθάρισης αρχίζει από την ημέρα που οριστικοποιείται η λύση μιας ΕΠΕ (απόφαση καταχωρημένη στο βιβλίο «Πρακτικών Γ.Σ» στην οποία αναφέρονται οι λόγοι που την προκάλεσαν καθώς και τα πρόσωπα που ορίζονται ως εκκαθαριστές). Η εξουσία του εκκαθαριστή περιορίζεται μόνο στις αναγκαίες πράξεις για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας. Συνήθως, οι διαχειριστές αναλαμβάνουν και καθήκοντα εκκαθαριστών ωστόσο, πρέπει να διερευνάται πιθανή αντίστοιχη πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρίας που αν δεν υπάρχει, θα οδηγήσει στο να πρέπει να αποφασίσει σχετικά η συνέλευση των εταίρων.

Β. Ο«αρχικός ισολογισμός εκκαθάρισης» θα υποστεί υποχρεωτικά διατυπώσεις δημοσιότητας.

Γ. Η εταιρία στο εξής διατηρεί βεβαίως την επωνυμία της, με την προσθήκη όμως του όρου «υπό εκκαθάριση» και τα στοιχεία της επαναθεωρούνται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ με την σ' αυτήν ίδια προσθήκη.

Δ. Μετά τη σύνταξη του τελικού ισολογισμού εκκαθάρισης πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ αντίγραφο του μαζί με ένα αντίγραφο του διαλυτικού που είχε υποβληθεί στην αρχή της εκκαθάρισης και ένα έντυπο διακοπής. Επίσης, προσκομίζονται για ακύρωση τα στοιχεία (όχι τα βιβλία) της εταιρίας.

Ε. Δεν παραβλέπονται φυσικά οι απαραίτητες διαδικασίες οι σχετικές με το Φ.Π.Α της αντίστοιχης περιόδου και τη φορολογία εισοδήματος. Μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες από την οριστική παύση των εργασιών της εταιρίας πρέπει να υποβληθούν η τελευταία περιοδική και η εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. καθώς και η δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

10.3. Φορολογικές και λοιπές υποχρεώσεις κατά την εκκαθάριση

Από την ένταξη της εταιρείας σε καθεστώς εκκαθάρισης (ημερομηνία δημοσίευσης στο ΦΕΚ της σχετικής απόφασης) και μέσα σε διάστημα 30 ημερών, θα πρέπει να υποβληθεί η σχετική δήλωση μεταβολής (έντυπο Μ3) στο τμήμα Μητρώου της αρμόδιας ΔΟΥ (άρθρο 36, παρ.1, περ.β του Ν.2859/2000), μαζί με αντίγραφο πρακτικού της απόφασης των εταίρων για την λύση της εταιρείας.

Ιδιαίτερα σημειώνουμε, ότι οι περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ, υποβάλλονται κανονικά, για κάθε φορολογική περίοδο που βρίσκεται μέσα στο στάδιο εκκαθάρισης. Μετά δε το τέλος αυτής και εντός 130 ημερών από την διακοπή των εργασιών (τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης), θα υποβληθεί η εκκαθαριστική δήλωση του ΦΠΑ. (Λεονταρίτης, 2006)

Η εταιρεία υποχρεούται στην υποβολή προσωρινής δήλωσης φόρου εισοδήματος εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη κάθε δωδεκαμήνου, σε περίπτωση που η εκκαθάριση διαρκεί περισσότερο από ένα χρόνο (αρχής - γενομένης από την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής απόφασης λύσης - εκκαθάρισης στο ΦΕΚ). Η προσωρινή δήλωση καταρτίζεται σύμφωνα με τα εισοδήματα που αποκτώνται κάθε δωδεκάμηνο που συμπληρώνεται, μετά την ημερομηνία, κατά την οποία η εταιρεία τέθηκε σε εκκαθάριση και συνοδεύεται από τον αντίστοιχο ισολογισμό (άρθρο 107 παρ.2, περ.γ, του Ν 2238/1994).

Από την λήξη της εκκαθάρισης (ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής απόφασης της ΓΣ στο ΦΕΚ) και εντός ενός (1) μηνός από αυτή, η εταιρεία θα πρέπει να υποβάλει οριστική δήλωση εκκαθάρισης με βάση τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν ολόκληρη την περίοδο της εκκαθάρισης, μαζί με τον τελικό ισολογισμό εκκαθάρισης.

Εντός 30 ημερών από την λήξη της εκκαθάρισης, θα πρέπει να υποβληθεί και η σχετική δήλωση διακοπής (παύσης εργασιών), με την συμπλήρωση του εντύπου Μ4, στην αρμόδια ΔΟΥ της ΕΠΕ (άρθρο 36, παρ.1, περ.γ του Ν.2859/2000). Ταυτόχρονα προσκομίζονται στη ΔΟΥ, τμήμα ΚΒΣ όλα τα θεωρημένα στοιχεία για ακύρωση, με την συμπλήρωση του σχετικού εντύπου. Αν υπάρχει ταμειακή μηχανή ή φορολογικός μηχανισμός, γίνονται οι σχετικές διαδικασίες για την διακοπή της λειτουργίας τους.

Η βεβαίωση της οριστικής διακοπής των εργασιών που εκτυπώνεται από το σύστημα TAXIS της ΔΟΥ, πρέπει να κατατεθεί και στο οικείο Επιμελητήριο.

Αντίγραφο της βεβαίωσης αυτής, θα ζητηθούν και από τον ασφαλιστικό φορέα (ΟΑΕΕ κ.λπ.), προκειμένου να διακοπεί η ασφάλιση των εταίρων (αν συντρέχει τέτοιος λόγος).

Για την απόφαση λύσης - εκκαθάρισης της ΕΠΕ (με τον συνακόλουθο διορισμό εκκαθαριστών κ.λπ.) απαιτείται, (βλ. άρθρο 44, του Ν 3190/1955),

σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης, με την σύμφωνη γνώμη των 3/4 των εταίρων, οι οποίοι θα πρέπει να εκπροσωπούν τουλάχιστο τα 3/4 του εταιρικού κεφαλαίου (περ. β', της παρ. 1, του άρθρου 44, του Ν 3190/1955). Για την εγκυρότητα της απόφασης αυτής, θα πρέπει να τηρηθεί ο τύπος δημοσιότητας που ορίζει το άρθρο 8, του Ν 3190/1955.

10.4. Η λογιστική της εκκαθάρισης της Ε.Π.Ε.

Γενικό πλαίσιο - «φιλοσοφία» - χειρισμοί κατά περίπτωση «κωδικό κλειδιά»:

Όταν λυθεί η εταιρεία ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισεως. Η όλη διαδικασία της εκκαθάρισης, θα περάσει διαδοχικά από τα παρακάτω στάδια (Λεονταρίτης, 2006):

Α. Διορισμός εκκαθαριστή και ανάληψη της διοίκησης από αυτόν.

Β. Πραγματοποίηση απογραφής (σε προσδοκώμενες αξίες) των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, εντοπισμός των πιθανών διαφορών στις αξίες (λογιστικές - τρέχουσες) των στοιχείων αυτών και προσαρμογή τους στα δεδομένα της απογραφής. (Προσοχή! Σε περίπτωση παγίων περιουσιακών στοιχείων θυμηθείτε να τακτοποιήσετε τους λογαριασμούς αποσβέσεών τους).

. Οι πιθανές διαφορές στην αποτίμησή των περιουσιακών στοιχείων (αν και στην πράξη αυτό αποφεύγεται για φορολογικούς λόγους), παρακολουθούνται από το λογαριασμό «81 Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα» με αναλυτικό τον «81.ΧΧ» και με ανάλογο τίτλο, για παράδειγμα από τον «κενό» κωδικό, «81.04 Διαφορές αποτίμησης». (Δεν προβλέπεται ο λογαριασμός αυτός από το Ε.Γ.Λ.Σ). Χρεώνονται όσοι από τους λογαριασμούς των στοιχείων του ενεργητικού αποτιμώνται με θετική διαφορά, πιστώνοντας με το ποσό της διαφοράς τον «81.04

. Διαφορές αποτίμησης» και αντίστροφα σε περίπτωση πιθανής ζημιογόνου αποτίμησης κάποιων από τα εν λόγω στοιχεία. Ακριβώς η ίδια διαδικασία τηρείται στην περίπτωση αναπροσαρμογής στοιχείων του παθητικού. Προσοχή! Σε περίπτωση που στο στάδιο αυτό προβλέπεται να υποτιμηθεί πάγιο περιουσιακό στοιχείο, το ποσό της διαφοράς που θα χρεώσει τον «81.04 Διαφορές Αποτίμησης» θα πρέπει να εμφανιστεί στην πίστωση τού λογαριασμού «44.10 Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων» και όχι στην πίστωση απ' ευθείας του λογαριασμού του αντίστοιχου παγίου στοιχείου. Όταν στη συνέχεια το εν λόγω πάγιο πουληθεί, τότε το πιστωτικό υπόλοιπο τού «44.10... » θα μεταφερθεί στην πίστωση του λογαριασμού τού περί ου ο λόγος περιουσιακού στοιχείου. . Το υπόλοιπο του δεσπόζοντος εδώ λογαριασμού, («81.04 Διαφορές αποτίμησης»), θα μεταφερθεί τελικά μέσω του ισολογισμού έναρξης της εκκαθάρισης, στον «αδελφό» δευτεροβάθμιο του ίδιου λογαριασμού, τον «81.05 Αποτελέσματα εκκαθάρισης».

Γ. Σύνταξη του ισολογισμού έναρξης της εκκαθάρισης: Όλα τα στοιχεία του ισολογισμού αυτού, εμφανίζονται με την αποτίμησή τους όπως αυτή έγινε στην προηγούμενη φάση, δηλαδή σε αξίες που αναμένεται (προσδοκώμενες) να ρευστοποιηθούν ή να καταβληθούν για την εξόφλησή τους. Άρα αν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία υπό καθεστώς αποσβέσεων θα πρέπει να έχουν και αυτά τακτοποιηθεί πριν τη σύνταξη του ισολογισμού αυτού (στο στάδιο ...B).

. Στον ισολογισμό αυτόν τώρα θα συμπεριληφθεί με το χρεωστικό ή πιστωτικό υπόλοιπό του και ο «81.04 Διαφορές αποτίμησης» αν φυσικά επήλθαν και καταγράφηκαν διαφορές από την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στο προηγούμενο στάδιο (το Β). Βέβαια, το ποσό αυτό θα έχει πάρει κατά τα γνωστά μορφή «42.XX...».

. Όσον αφορά στις διατυπώσεις, με τη σύνταξη του ισολογισμού αυτού οι εταίροι συντάσσουν διαλυτικό το οποίο μαζί με τον ισολογισμό αυτόν και ένα έντυπο μεταβολών πρέπει να υποβάλλουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Δ. Ρευστοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού - είσπραξη απαιτήσεων και εξόφληση υποχρεώσεων. Οι πιθανές διαφορές στις αξίες των στοιχείων της εταιρίας στη φάση αυτή, προτείνεται να παρακολουθούνται από το λογαριασμό «81.05 Αποτελέσματα εκκαθάρισης» που προηγούμενα (στο στάδιο Β.) αναφέρθηκε, ο οποίος επίσης δεν προβλέπεται από το Ε.Γ.Λ.Σ. Ο τρόπος λειτουργίας αυτού του λογαριασμού, θα είναι φυσικά αντίστοιχος του τρόπου λειτουργίας του «81.04 Διαφορές αποτίμησης» μόνο που στην περίπτωση αυτή, θα καταγράφονται οι διαφορές από την τελική είσπραξη ή πληρωμή για τα αντίστοιχα στοιχεία. Χρεώνεται λοιπόν ο λογαριασμός αυτός με κάθε «ζημιά» και... πιστώνεται με κάθε θετική διαφορά («κέρδος») κατά την είσπραξη ή την καταβολή (αν πρόκειται για υποχρέωση), των αντίστοιχων αξιών. Υπενθυμίζεται ότι κατά την εκποίηση παγίου περιουσιακού στοιχείου για το οποίο στο στάδιο Β είχε προβλεφθεί υποτίμησή του, θα πρέπει πριν (ή κατά) την εκποίηση να εξισωθεί κι ο αντίστοιχος λογαριασμός (ο «44.10 Προβλέψεις απαξιώσεων...») μεταφερόμενος στην πίστωση του λογαριασμού τού εκποιούμενου παγίου (π.χ. «12.ΧΧ Μηχανήματα»).

. Στη φάση αυτή βεβαίως, εξοφλούνται και οι υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν και κατά την περίοδο αυτή (π.χ. Φ.Π.Α, διάφορα έξοδα). Ποσοχή! Στη σειρά εξόφλησης των υποχρεώσεων,
ο α) προηγείται το Δημόσιο,
ο β) ακολουθούν οι εργαζόμενοι,
ο γ) μετά οι τρίτοι και
ο δ) τελευταίοι όλων ακολουθούν οι εταίροι, ακόμη κι αν εκκρεμούν απαιτήσεις τους ως πιστωτών - δανειστών κατά της εταιρίας.

. Τα πιθανά έξοδα που αφορούν στην εκκαθάριση αυτή καθ' αυτή, συμπεριλαμβανομένης και της αμοιβής τού (ή των) εκκαθαριστή, παρακολουθείστε τα με τον τριτοβάθμιο λογαριασμό του «81.00 Έκτακτα και ανόργανα έξοδα» – με αντίστοιχο τίτλο, ας πούμε τον «81.00.XX Έξοδα εκκαθάρισης». (Και αυτός ο λογαριασμός δεν προβλέπεται από το Ε.Γ.Λ.Σ).

Στο τέλος αυτής της φάσης λοιπόν ο «81.05 Αποτελέσματα εκκαθάρισης» θα πρέπει να έχει υποδεχτεί:

- 1) Το υπόλοιπο τού «81.04 Διαφορές αποτίμησης».
- 2) Το υπόλοιπο τού «81.00.XX Έξοδα εκκαθάρισης».
- 3) Τα ενδεχόμενα υπόλοιπα των λογαριασμών...
 - α) «16.00 Υπεραξία επιχειρήσεως» (Goodwill)
 - β) «16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως» καθώς και
 - γ) κάθε άλλου λογαριασμού «εξόδου πολυετούς απόσβεσης που ως λογαριασμών «κόστους επενδύσεων» η απόσβεσή τους δεν πρόλαβε να ολοκληρωθεί λόγω της λύσης της εταιρίας.

Ε. Σύνταξη του ισολογισμού τέλους (λήξης) της εκκαθάρισης: Με βάση τον ισολογισμό αυτό σε αντιπαραβολή του με τον αντίστοιχο της έναρξης" καθώς και με τα τεκμήρια των ενεργειών του κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης , ο εκκαθαριστής λογοδοτεί στους εταίρους.

. Όπως είναι λογικό, ο τελικός αυτός ισολογισμός εκκαθάρισης θα περιλαμβάνει στο ενεργητικό και το παθητικό του, κυρίως στοιχεία που προορίζονται να διανεμηθούν (εταιρικό κεφάλαιο, καθαρή θέση, κατά πάσα πιθανότητα ταμείο ή υποχρεώσεις – ανάλογα, και ίσως υπόλοιπα

των ατομικών λογαριασμών των εταίρων σε περίπτωση που από προηγούμενα εκκρεμούσαν λογαριασμοί οφειλόμενου κεφαλαίου, απολήψεων, δανείων).

ΣΤ. Διανομή: Μοιάζει «τυπολατρικό» ωστόσο., σύμφωνα με τη φιλοσοφία του Ε.Γ .Λ.Σ, θα πρέπει το όποιο υπόλοιπο του λογαριασμού «81.05

Αποτελέσματα εκκαθάρισης» να περάσει από τον λογαριασμό «88 Αποτελέσματα προς διάθεση». Στη συνέχεια, οι «ατομικοί» λογαριασμοί «33.07.XX Δοσοληπτικοί λογαριασμοί» των εταίρων, υποδέχονται και τη διανομή της καθαρής θέσης της εκκαθάρισης όταν αυτό είναι αρνητικό (χρεωστικό), ενώ οι τριτοβάθμιοι του «53.14 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς εταίρους» μεταφέρονται για εξίσωση στην πίστωση των αντίστοιχων τριτοβάθμιων του («33.07.XX Δοσοληπτικοί λογαριασμοί»).

. Αν δεν υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη, το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης διανέμεται με Βάση τη συμμετοχή στα αποτελέσματα. Προσοχή! Τα εισφερθέντα «κατά χρήση» περιουσιακά στοιχεία δεν αποτελούν αντικείμενο αποτίμησης και διανομής αλλά επιστρέφονται στους κατόχους του, ως έχουν. Αντιλογίζονται οι αντίστοιχοι λογαριασμοί τάξεως που είχαν δημιουργηθεί για την παρακολούθησή τους.

Ζ. Εξόφληση των εταίρων: Οι συσχετισμοί ανάμεσα στους «33.07.XX Δοσοληπτικοί λογαριασμοί» και στους «53.14.XX Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς εταίρους» θα οδηγήσουν στα παρακάτω ενδεχόμενα (Λεονταρίτης, 2006):

. Περίπτωση «ατομικού λογαριασμού» εταίρου («33.07.XX...») με χρεωστικό υπόλοιπο., σημαίνει πως ο εταίρος αυτός πρέπει να καταβάλει στην εταιρία το ποσό αυτό, προκειμένου να καλυφθεί αντίστοιχα το υπόλοιπο υποχρεώσεων της εταιρίας είτε προς τους άλλους εταίρους είτε προς τρίτους. (Ετερόρρυθμος εταίρος σε μια τέτοια περίπτωση -εφόσον

έχει εξοφλήσει την εισφορά του κι έχει εξαντληθεί στη διανομή το όριο ευθύνη, του, δε μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλλει κάποιο επιπλέον ποσό).

. Πιστωτικό υπόλοιπο στους «33.07.XX» ατομικούς λογαριασμούς», σημαίνει φυσικά πως η εταιρία έχει υποχρέωση να καταβάλει τα αντίστοιχα ποσά στους δικαιούχους εταίρους. Τα υπόλοιπα των «33.07.XX Δοσοληπτικών (ατομικών) λογαριασμών» των εταίρων, τακτοποιούνται κατά κανόνα ταμειακά.

Είναι δυνατόν, ο εκκαθαριστής να καταχωρήσει τα γεγονότα της εκκαθάρισης παρακολουθώντας την εξέλιξή της, είτε στα βιβλία της εταιρίας ως συνέχεια από τη λύση της, είτε σε δικά του επίσημα βιβλία. Στη δεύτερη περίπτωση, οι κρίσιμοι λογαριασμοί και οι διαδικασίες παραμένουν ίδια με τη διαφορά ότι, οι εγγραφές από τον αρχικό ισολογισμό της εκκαθάρισης μέχρι και τον ισολογισμό τέλους της εκκαθάρισης, (Στάδια Γ. μέχρι ΣΤ.), θα τηρούνται από τον εκκαθαριστή στα δικά του βιβλία.

Επίσης, είναι πιθανό αντί της ρευστοποίησης των στοιχείων του Ενεργητικού, να υπάρξει συμφωνία μεταξύ των εταίρων προκειμένου να αναλάβουν αυτοί προσωπικά κάποια από τα στοιχεία αυτά σύμφωνα με τα υπόλοιπα των ατομικών (δοσοληπτικών) τους λογαριασμών και ανάλογους συμπηφισμούς αντί μετρητών, ή ακόμη κι αγοράζοντάς τα αντί τρίτων, εφόσον τους ενδιαφέρουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 110

11. ΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε

Η Ε.Π.Ε δεν διαλύεται με αιτία την απαγόρευση, πτώχευση ή θάνατο εταίρου εκτός εάν προβλέπεται στο καταστατικό της. (αρθρ. 44, παρ 3, Ν. 3190/55). Σε περίπτωση απώλειας του εταιρικού κεφαλαίου, και με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων η εταιρία είναι δυνατόν να διαλυθεί. Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης διαλύεται επίσης:

1. Με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων με πλειοψηφίες 3/4 του αριθμού των εταίρων που ταυτόχρονα εκπροσωπούν και τα 3/4 του εταιρικού κεφαλαίου τουλάχιστον.
2. Με κήρυξη του νομικού προσώπου σε πτώχευση.
3. Για λόγους που καθορίζονται ρητά στο καταστατικό της (βλέπε παράρτημα)
4. Έπειτα από δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο η οποία προκαλείται με αίτηση του εταίρου ή εταίρων που εκπροσωπούν το ένα δέκατο του κεφαλαίου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η λύση της εταιρίας υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας και πρέπει να γνωστοποιείται στην αρμόδια ΔΟΥ. Σε περίπτωση λύσης της εταιρίας (με εξαίρεση τη λύση της λόγω κήρυξής της σε πτώχευση) ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης, δηλαδή της ρευστοποίησης της εταιρικής περιουσίας, με σκοπό την αποπληρωμή των τυχόν υπαρχουσών οφειλών. Η σειρά που ακολουθείται για την αποπληρωμή των οφειλών της εταιρίας είναι η εξής:

- I. Πρώτα γίνεται αποπληρωμή των οφειλών προς τους τρίτους δανειστές της εταιρίας.
- II. II. Στη συνέχεια αποπληρώνονται οι υποχρεώσεις της εταιρίας προς τους εταίρους, κ
- III. III. Τέλος, εφόσον υπάρχει επάρκεια της εταιρικής περιουσίας, επιστρέφονται οι εισφορές στους εταίρους.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΥΣΗ

A. ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης με λήψη απόφασης λύσης της εταιρείας και διορισμό εκκαθαριστή (αν η ΕΠΕ είναι μονοπρόσωπη, απαιτείται η παράσταση και η υπογραφή του πρακτικού απο συμβολαιογράφο)
2. Συμβολαιογράφος: Καταστατικό Λύσης και Περίληψή του για το ΦΕΚ
Για την σύνταξή του ο/η συμβολαιογράφος, θα ζητήσει αντίγραφο του Πρακτικού ΓΣ με την απόφαση λήψης και Ισολογισμό. Το Καταστατικό θα πρέπει να το πάρουμε σε 6 (τουλάχιστον) αντίγραφα, διότι θα κάνει το γύρο του...
3. Στέλνουμε την περίληψη για Δημοσίευση στο ΦΕΚ (αφού πληρώσουμε το σχετικό παράβολο € 130 συν ΤΑΠΕΤ) και κρατάμε τον Κωδικό Δημοσιεύματος
4. Παίρνουμε όλα τα αντίγραφα του Καταστατικού και ξεκινάμε:
 - . ΔΟΥ (κρατάει ένα και σφραγίζει το δικό μας)
 - . Ταμείο Νομικών (κρατάει ένα και σφραγίζει το δικό μας, κάτω από τη ΔΟΥ (αφού πληρώσουμε τα δικαιώματα ταμείου (κάτι ψιλιά 25-30 €)

- . Ταμείο προνοίας δικηγόρων (κρατάει ένα και σφραγίζει το δικό μας)
- . Πρωτοδικείο (κρατάει ένα και σφραγίζει το δικό μας) και αναγράφει Γενικό και Ειδικό αριθμό Πρωτοκόλλου, και τέλος,
- . Επιμελητήριο (κρατάει ένα και σφραγίζει το δικό μας)-θα ζητήσει να δει και τη δημοσίευση στο ΦΕΚ

Β. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Αφού ολοκληρώσουμε τη Νομική Διαδικασία Λύσεως της εταιρείας, ξεκινάμε τη διαδικασία Διακοπής Εργασιών στην εφορία.

1. Υποβολή Μ3 εντύπου στο Μητρώο: Μεταβολή - θέση σε εκκαθάριση
Συνυποβάλλεται Δήλωση Σχέσεων με τον διορισμό του εκκαθαριστή (εντός μηνός από την απόφαση λύσης)
2. Σύνταξη Ισολογισμού Έναρξης Εκκαθάρισης για την περίοδο: Έναρξη (η πρώτη μέρα από τον τελευταίο Ισολογισμό) - Λήξη (η ημερομηνία του Καταστατικού Λύσης).
3. Λογιστικές εγγραφές εκκαθάρισης
4. Σύνταξη ισολογισμού πέρατος εκκαθάρισης
5. Ακύρωση όλων των φορολογικών στοιχείων (οποτεδήποτε ΠΡΙΝ την υποβολή οριστικής διακοπής εργασιών - ο κώδικας σφραγίζει την ακύρωση πάνω στο έντυπο Μ4)
6. Υποβολή Μ4 εντύπου στο Μητρώο: Συνοδεύεται από τον Ισολογισμό Έναρξης και Λήξης της Εκκαθάρισης

Για όλες τις υποβολές στο Μητρώο απαιτείται Εξουσιοδότηση με θεωρημένο το γνήσιο υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου προς τον υποβολέα, εκτός αν τις υποβάλλει ο ίδιος ο νόμιμος εκπρόσωπος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Βασιλείου Ν. Σερσέντη (2002) «Λογιστική Εταιριών» Τέταρτη Έκδοση , Αθήνα.
2. Γεώργιος Κορομηλάς (2009) «Λογιστικές Φορολογικές Εργασίες Τέλους Χρήσης», Αθήνα.
3. Εμμανουήλ Ι. Σακέλλης (1999) «Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο» Α' τόμος, Βρύκους Ε. Ε.
4. Λεονταρίτης Μ. Κ. (2006) «Προσωπικές εταιρείες Ε. Π. Ε. Κοινοπραξίες», ΠΑΜΙΣΟΣ
5. Μιλτιάδης Κ. Λεοντάρης (2003), «Προσωπικές Εταιρίες, ΕΠΕ, Κοινοπραξίες» Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα.
6. Νικόλαος Σ. Πομόνης (2003), «Γενική Λογιστική ΙΙ» 2η έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.
7. Παπαδάτου Θεοδώρα και Πομόνης Νικόλαος (2004), Η λογιστική των Εμπορικών Εταιρειών, Αθήνα.
8. Ρόκας Ν. (1996) «Εμπορικές εταιρείες» Εκδόσεις Α.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ

